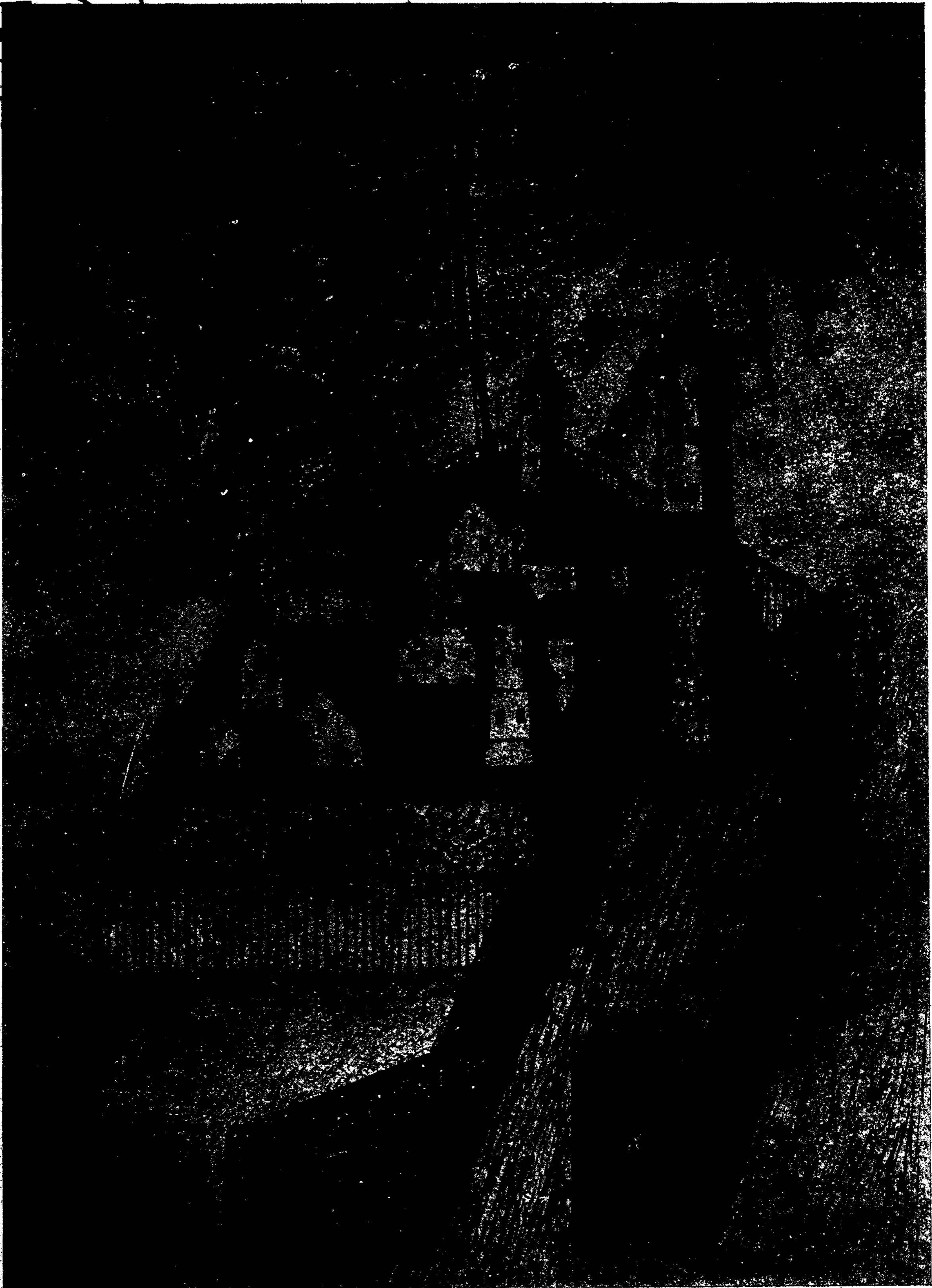

KARYS Nr. 28

LIETUVOS
Karinki
SKAI

Pažymėtini įvykiai prieš 10 metų.

1919 metų liepos mėnuo.

- 15 d. Pradėta formuoti Širvintų komendantūra.
- „ Ukmergės grupės baro dešiniajame sparne bolševikai visą dieną puola. Mūsiškiai atkakliai ginasi ir pavakary puolimą atremia. Labai daug bolševikų sužeistų ir apie 100 užmuštų.
  - „ Lenkai iš Piktakiemio ir Burbiškių (5 ir 4,5 klm. į pietų vakarus nuo Kietaviškio) puolė mūsų sargybas. Mūsiškiai lenkus išvijo ne tik iš Piktakiemio ir Burbiškių, bet juos nuvijo iki Jagelonių (4 klm. į pietus nuo Kietaviškio) ir vėl sugrįžo į savo vietas.
- 16 d. Ukmergės bare bolševikai vis tęsia mūsų dešiniojo sparno puolimą, bet vis be pasekmių. Paimta 12 bolševikų nelaisvėn. Vidury baro mūsiškiai smarkiai apšaudė bolševikų pozicijas iš artilerijos. Ties Vepusavo ežeru įvyko smarkesnis žvalgų susirėmimas.
- „ Lenkų fronte dviejose vietose įvyko žvalgų susirėmimai. Laike susirėmimų 1 lenkas užmuštas. Suimta 2 lenkų šnipai.
- 17 d. Lenkų fronte, lenkai užėmė Daugų miestelį. 4 val. 20 lenkų užpuolė mūsų sargybą Pikelių kaime (4,5 klm. į rytus nuo Stakliškių). 4 mūsiškius paėmė nelaisvėn ir išsivedė. Lenkų viena kuopa traukė link Jezno ir buvo prisiartinusi tik 4 klm. nuo miestelio, bet pamčiusi mūsų sargybą, grįžo atgal. Vėliau lenkai didesnėmis jėgomis puolė Jezno miestelį, bet mūsiškiai su granatomis juos atmušė.
- 18 d. Panevėžio grupės dešiniąją sparną bolševikai didelėmis jėgomis puola. Įvyksta smarkios kautynės, kurių rezultate bolševikų puolimas atremtas. Ant Obelių stoties bolševikų lėktuvas numetė 2 bombas, bet nuostolių nepadare. Kitose fronto vietose smarkūs žvalgų susirėmimai. Mūsiškių 2 užmušti. Paimta 6 bolševikai nelaisvėn.
- „ Ukmergės grupės bare bolševikai kasa apkasus Bikėnų — Grybiškių — Sen. Drobiškių linijoje (Salako rajone), Dusetų, Drobiškių, Luodžių ežerų tarpekliuose. Mūsiškiai žvalgų susirėmimuose 2 bolševikų paėmė nelaisvėn.
  - „ Lenkai užėmė Didžiasalį, Sadžiūnus, Dūkštą ir Rimšą.
- 19 d. Ukmergės grupės viduriniame bare mūsiškiai apšaudė bolševikų pozicijas iš kulkosvaidžių ir patrankų. Paimta 2 bolševikai nelaisvėn. Dešiniajame sparne mūsiškiai išvaikė bolševikų uždvorą. Bolševikai, ginklus pametę, panikoje pabėgo. Mūsiškiai ginklus susirinkę sugrįžo į savo vietas.
- „ Būrys lenkų užėmė Aluntos dvarą ir artinosi prie Pakalnių miestelio. Ties Aluntos miesteliu įvyko susirėmimas. Keletas lenkų sužeista ir 12 paimta nelaisvėn.
- 20 d. Panevėžio grupės 2 pėst. pulkas po 5 dienų kautynių atsitraukė ir įsistiprino šiose pozicijose: Ignotiškis (4 klm. į pietus nuo Subato), Šyviškiai (5 klm. į pietus nuo Subato), Antoniškiai (5,5 klm. į rytus nuo Obelių, Junkūnų dvaras (4,5 klm. į pietų rytus nuo Obelių), Pašaušiškis (5 klm. į pietų rytus nuo Obelių), Dručikai (4,5 klm. į šiaurės vakarus nuo Aleksandravėlės), Kapajiškiai (4,5 klm. į vakarus nuo Aleksandravėlės), Katakliškiai (4 klm. į vakarus nuo Aleksandravėlės), Mielanai (ant šiaurinio Sartų ežero kranto). Sargybas išstatė linijoje: Folvariški — Švabiški — Razalinava — Šapalai — Budriškiai — Žaliūnai — Aleksandravėlė — Lukštynė — Bradesiai.
- 20 d. Mūsiškiai išvaikė lenkus iš Alovės ir Merkinės miestelių. Lenkų žvalgai pasirodė ties Ašmėnais (5 klm. į šiaurę nuo Užuguosčio miestelio), bet mūsiškių apšaudyti atsitraukė. Vakare lenkai puolimą vėl pakartojo, mūsiškiai buvo atsitraukę, bet paskui lenkus vėl išvaikė. Suvalkijoje lenkai perėję demarkacijos liniją Vyžainio miestely su vietos lenkais darė demonstraciją.
- 21 d. Ukmergės grupės bare prieš kairiąją sparną bolševikai daro sustiprintą žvalgybą. 1 bolševikas užmuštas ir 13 paimta nelaisvėn. Dešiniajame sparne paimta 4 bolševikai nelaisvėn.
- „ Lenkai, kurie norėjo paimti Aluntos miestelį ir Pakalnius, išvyti ir 24 buvo paimti nelaisvėn. Susitarus su lenkų karininkais, buvo pasikeista belaisviais ir incidentas tame rajone likviduotas. Lenkai davė garbės žodį mūsų pusėn daugiau nebesiveržti.
  - „ Laumėnų dvare (2 klm. į pietus nuo Želvos miestelio), Giedraičių lenkų komendantas areštavo mūsų aviacijos viršininką karininką Petronį ir Tarybos narį J. Alekną (atvykusius iš Kauno) ir išsivežė į Giedraičius. Lenkai puola mūsiškius Ašmėnuose (5 klm. į šiaurę nuo Užuguosčio). Mūsiškiai besigindami 2 lenkus užmuša. Kita lenkų grupė puola Jezno miestelį, bet mūsiškiai juos atmuša. Įvyksta smarkūs žvalgų susirėmimas ties Stakliškių miesteliu.
  - „ Iš Anglų karo misijos sužinota, kad veikianti Mintaujios apylinkeje Bermonto grupė yra plėšikai, kurie jokios valdžios nepripažįsta.
- 22 d. Lenkų fronte, Alytaus link žygiuoja 2 lenkų kavalerijos eskadronai ir 1 pėstininkų kuopa. Raitų žvalgų būrys pasiekė Nemuno tiltą ties Alytumi. Lenkai didelėmis jėgomis puola mūsiškius Nemeitonių — Ašmenų — Unkomio (5 klm. į šiaurę nuo Užuguosčio) linijoje. Įvyksta smarkios kautynės. Mūsiškius priverčia atsitraukti Klariškių — Varkalių — Naujalaukio — Šnipelių (8 — 7 klm. į šiaurę nuo Užuguosčio) linijon. Kautynėse 3 lenkai užmušti, 3 sužeisti ir 1 paimtas nelaisvėn. Naktį lenkai puolė mūsų sargybą stovinčią ant tilto per Nerį Čiobiškų. Po susišaudymo lenkai pasitraukė atgal. Atvyko į Kauną lenkų karininkas ryšiui tarp lietuvių ir lenkų kariuomenių poručnikas Koscialkowski.

LIETUVOS KARIUOMENĖS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

XI metai.

Kaunas, 1929 m. liepos m. 18 d.

Nr. 28 (528)

Liepos mėnesio 20 d.

8 pėst. Kauno Kunig. Vaidato pulkas švenčia savo 10 metų sukaktuves ir gauna vėliava.

SVEIKI, VAIDATIEČIAI!

8-to pėstininkų Kauno Kunigaikščio Vaidato pulko pirmas dešimtmetis.

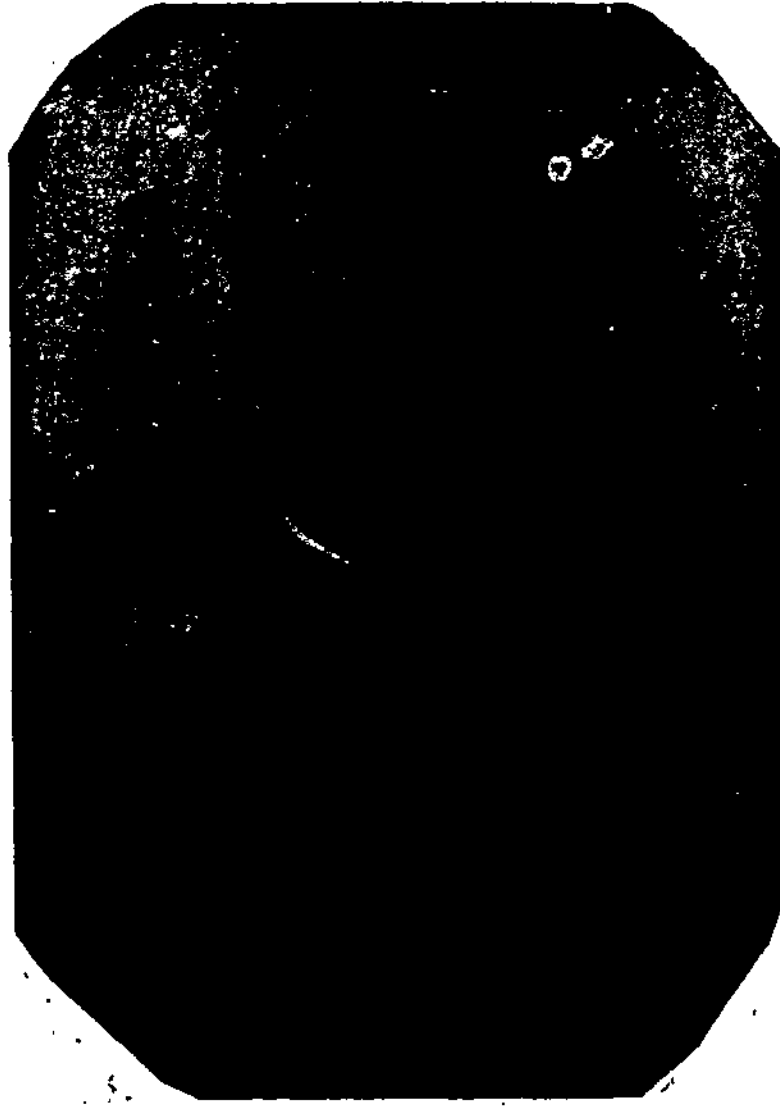
1918 metais pasaulinio karo audros sukuryje lietuviai, pastebėję rusų susmukimą bolševikų idėjose ir vokiečių pralaimėjimą prancūzų fronte, paskelbė Lietuvos nepriklausomybę ir pradėję formuotis Rusijoje slapta grįžo į savo gimtąją tėvynę.

Šiuo metu išdygo pirmas daigas ir vaidatiečių.

1919 metais gegužės mėnesio 12 dieną vyr. kariuomenės vadas įsakė karininkui Kubiliui Jurgiui (dabar atsarg. generolas) formuoti „Ukmergės atskirą pėstininkų batalioną“ Ukmergėje. Įvykdyti buvo sunku be pinigų, be ginklų ir pagaliau be žmonių. 1919 metais gegužės mėn. 23 dieną išleistas pirmas įsakymas „Ukmergės atskiram pėstininkų batalionui“. Pirmiausia buvo sudarytas bataliono štabas, ligoninė ir pradėta formuoti pirma kuopa iš savanorių ir papildyta iš Kauno komendantūros. Birželio mėn. pradėta formuoti antra, ryšių ir nerikiuotės kuopos, nors ryšių priemonių bei specialistų batalione visai nebuvo.

1919 metais liepos mėn. 1 dieną „Ukmergės atskiras pėstininkų bata-

jonan, I pėst. pulko vado žinion. Vėliau pradėta formuoti kulkosvaidžių

Ats. gen. Itn. Kubilius Jurgis, pirmas organizatorius ir kūrėjas Ukmergės atsk. pėst. bataliono, kuriam vadovavo nuo 1919 m. gegužės mėn. 12 d. iki 1919 m. spalio m. 14 d.

monių, bet buvo stiprios dvasios ir turėjo tvirtą pasiryžimą — varyti lauk visus išgamas iš savo tėvynės. Batalionas, atvykęs į Narūnų kaimą, rugpiūčio mėn. gavo papildymą iš 2-ro atsargos bataliono: 2 karininkai ir 166 kareiviai, iš kurių buvo sudaryta 3 ir 4 kuopos, čia buvo papildyta trūkumas ginklų. Gauti ginklą, dar nereikia, kad jau moki ir kariauti, o mokytis nebuvo laiko. Šiek tiek supažindinus kareivius su ginklais, ypatingai su kulkosvaidžiais, rugpiūčio mėn. 26-tą dieną batalionas perėjo į Salakus. Pirmą kuopa grįžo iš I pėst. pulko ir prisijungė prie bataliono. Nuo šio momento batalionas, būdamas pilnas, t. y. tik vienetais, bet ne žmonėmis, ginklais ir kitomis kariškomis priemonėmis, gavo uždavinį veikti prieš bolševikus dešiniojoj voroj Ukmergės grupės: Smalvos — Turmonto — Kalkūnų — Daugpilio apylinkėse. Rugpiūčio mėn. 27 dieną batalionas įsivėlė į kautynes, aukščiau minėtame rajone, kurios sėkmingai tęsėsi iki 1920 metų sausio mėn. 5 dienos. Už narsumą šiose kautynėse buvo apdova-

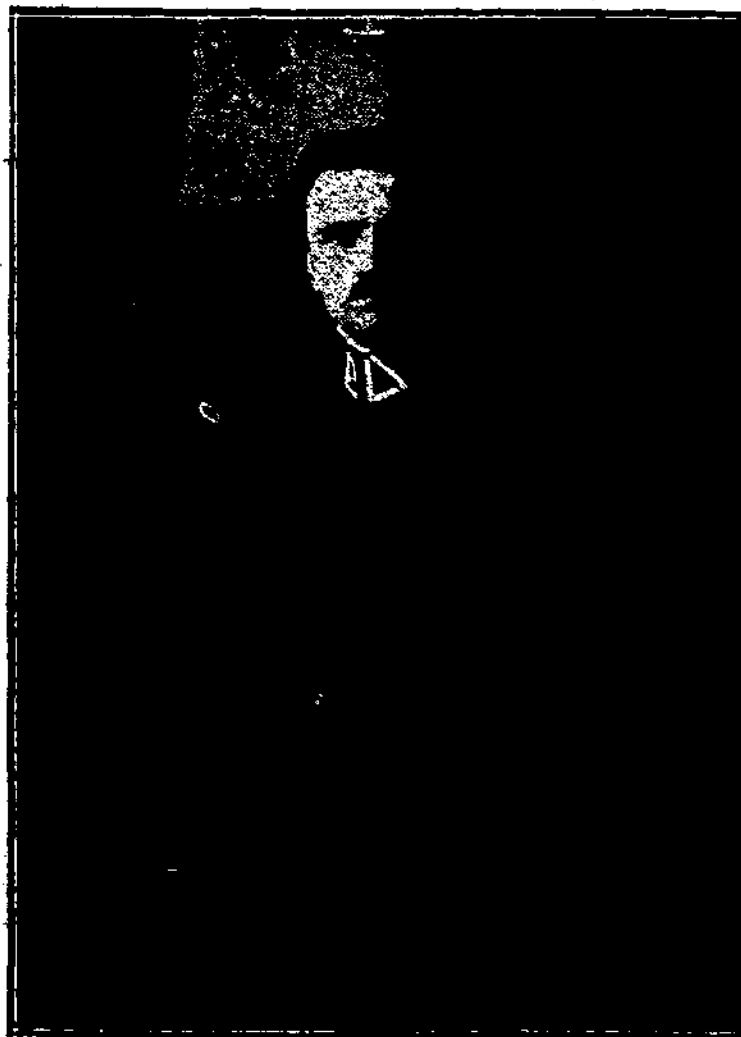

Pulk. Itn. Čaplikas Julius, buvęs Ukmergės bataliono, 8-to pėst. pulko ir 8-to pėst. K. K. Vaidato pulko vadu nuo 1919 m. spalio mėn. 14 d. iki 1920 m. rugsėjo m. 27 d.

lionas“ vyr. kariuomenės vado įsakymu pavadintas „Ukmergės batalionu“. Tuo metu batalione buvo apie 12 karininkų ir du šimtai šešiasdešimt šeši (266) kareiviai. Pirmą kuopa, sudaryta daugiau ne iš 100 žmonių, išvyko frontan prieš bolševikus Utenos — Daugpilio ra-

komanda, nes buvo pažadėta duoti 6 kulkosvaidžiai. Rugpiūčio mėnesio 12 dieną batalionas sudėty: antros kuopos, kulkosvaidžių komandos, ryšių ir nerikiuotės kuopų iš Ukmergės išvyko bolševikų frontan.

Žmonės kautynėms visai dar nebuvo parengti, daugelis kareivių neturėjo ginklų ir ryšių prie-

Ats. plk. Šumskis Aleksas, buvęs pulko vadu nuo 1921 m. sausio m. 26 d. iki 1925 m. gruodžio m. 29 d.

Plk. Jurgaitis Petras, buvęs pulko vadu nuo 1920 m. gruodžio m. 10 d. iki 1921 m. sausio m. 26 d. ir nuo 1925 m. gruodžio m. 29 d. iki 1926 m. spalio m. 1 d.

noti Vyties kryžiumi I rūš. III laipsnio karininkų 5 ir kareivių 19.

1919 metais spalio mėn. 14 dieną, batalionui stovint Lebedėvos rajone, karininkas Kubilius buvo perkeltas į Vyr. Štabą. Kol buvo paskirtas teisėtas bataliono vadas karininkas Čaplikas (dabar pulkininkas), nuo spalio

mėn. 29 dienos laikinai batalionui vadovavo karininkas Jurgaitis (dabar

Plk. Itn. Bobelis Jurgis,
buvęs pulko vadu nuo 1926 m. spalio m.
1 d. iki 1927 m. vasario m. 22 d.

pulkininkas). Lapkričio mėn. iš gautų papildymų naujokų suformuota atsargos kuopa.

1919 metų Lietuvos Kariuomenei įsakymu „Ukmergės batalionas“ pavadintas „8 pėst. pulku“ nuo gruodžio mėn. 10 dienos; iš atsarginės kuopos suformuota mokoma komanda. Užbaigęs kautynes su bolševikais, pulkas susirinko Ežerėnų - Ratielių rajone, kur 1920 metų sausio mėn. 9 dieną buvo performuotas dviejų batalionų sudėty. Sausio mėn. pabaigoj pulkas, perdavęs barą 9-tam pėstininkų pulkui, išvyko armijos rezervan į Šančius.

1920 metais vasario mėn. 16 d. tautai švenčiant 2-jų metų nepriklausomybės atgavimo sukaktuves, Valstybės Prezidento įsakymu „8-tas pėst. pulkas“ už pasižymėjimą kautynėse su priešininkais ir atlikimą ypatingai sunkių ir svarbių žygių Salakų — Daugpilio rajone pavadintas „8 pėst. Kauno Kunigaikščio Vaidato pulku“. Vasario mėn. 21 — 23 d. d. pulkas, sekdamas pavyzdį savo šefo Vaidato, liko ištikimas tėvynei ir energingais žygiais numalšinęs sukilėlius, griežiant pulko maršą, užėmė Panemunę.

Pasižymėjusieji kautynėse, malšinant sukilėlius, apdovanoti Vyties kryžiais I rūš. III laipsnio karininkų 1 ir kareivių 12; II rūš. III laip. karininkų 1 ir kareivių 1.

1920 metų kovo mėn. pulkas papildytas: 2 karininkais, 2 karo valdininkais ir 143 kareiviais, iš kurių pradėta formuoti III-čias b-nas. Ba-

landžio mėn. pulkas išvyko į frontą su bolševikais ir lenkais Kaišiadorių rajonai; vėliau žygiuoja kryptimi: Kaišiadoriai — Gabrijalavo — Vievis — Lantvaravas — Vilnius. 2-ras b-nas buvo užėmęs Vilnių, kur buvo apie 2 savaites, kiti du batalionai turėjo užėmę barą: Lentvaravo—Naujų Trakų apylinkėse. Šiose pozicijose pulkas stovėjo iki liepos mėn. 24 dienos, iš kur buvo atitrauktas armijos rezervan į Jonavą. Vieną mėnesį pastovėjęs ir šiek tiek susitvarkęs, rugpiūčio mėn. pabaigoje išvyko į Vilnių — Lentvaravą, kur gavo kitą uždavinį važiuoti Gardino link. Vilniuje pasikrovė į ešalonus ir, griežiant pulko maršą, išvažiavo. Parėčių stotyje pulkas gavo įsakymą veikti prieš lenkus Leipūnų—Kapčiamiesčio — Seinų rajone. Prie Kapčiamiesčio kautynėse rugsėjo mėn.

Plk. Tvaronas Pranas,
buvęs pulko vadu nuo 1927 m. vasario m. 22 d. iki 1927 lapkričio m. m. 25 d.

22-tą dieną pulkas smarkiai nukentėjo. Pulko vadui ir kitiems aukštesniems viršininkams patekus į lenkų nelaisvę, didesnė pulko dalis buvo išblaškyta ir pateko lenkų nelaisvėn. Majorui Liutermozai, dabartiniam pulko vadui, teko rinkti pulko dalis Seirijų—Simno apylinkėse; jis buvo paskirtas laikinai eiti pulko vado pareigas. Surinktas ir sutvarkytas pulkas iš Simno lapkričio mėn. buvo perkeltas į Ukmergę. Greitu laiku, įsiveržus lenkams į mūsų kraštą, pulkas užėmė pozicijas Širvintų rajone, kur sėkmingai kovėsi su lenkais iki lapkričio mėnesio 30 dienos.

Už pasižymėjimą šiose kautynėse buvo apdovanoti Vyties Kryžium 1-mos rūšies III-čio laipsnio karininkų 2 ir kareivių 5.

Gruodžio mėn. majoras Jurgaitis priėmė laikinam vadovavimui pulką ir tuojau gavo uždavinį — užimti apsaugai demarkacijos liniją Dubingių — Joniškių — Labanorų rajone.

1921 metais sausio mėn. 26 dieną atvyko naujai paskirtas pulko vadas majoras Šumskis, kuris ir priėmė pulką. Balandžio mėn. pabaigoj pulkas perkeltas Šėtos, o spalio mėn. Šeduvos rajonai.

1922 m. pradžioje 1-mas batalionas užėmė apsaugai vokiečių pasienio II-ros linijos barą nuo Tauragės iki Kretingos. Gegužės mėn. II-ras b-nas pamainė I-mą batalioną, užimdamas tą patį barą. Kiti du batalionai persikėlė į Panevėžį.

1923 metų pradžioje pulko dalims teko atlikti ypatingai svarbius uždavinius, kur garbingai žuvo eidamas tarnybos pareigas leitenantas Bura-kevičius — apdovanotas Vyties Kryžium I rūš. III laipsnio.

Be to, už išpildymą ypatingai svarbaus uždavinio buvo apdovanotas Vyties Kryžium I rūš. III laipsnio kapitonas Kalmantavičius.

Balandžio mėnesį visas pulkas buvo perkeltas į nuolatinę stovėjimo vietą — Šiaulius, kur statomos naujos kareivinės. Nuo šio momento pulkas žygiuose niekur nebedalyvavo, tik keitėsi pulko vadai. 1925 m. gruodžio mėn. 29 dieną pulko vadas pulkininkas Šumskis buvo perkeltas į II-os karo apygardos štabą, laikinai pulkui vadovavo pulkininkas Itn. Jurgaitis. Tarnybos labai, perkėlus pulkininką Itn. Jurgaitį į 9 pėst. pulką, pulką priėmė pulkininkas Itn. Bobelis 1926 metais spalio mėn. 1 dieną.

Plk. Itn. Liutermoza Albertas,
buvęs pulko vadu nuo 1920 m. rugsėjo m. 27 d. iki 1920 m. gruodžio m. 10 d. ir dabar vadovaujantis pulkui nuo 1927 m. lapkričio mėn. 25 d.

Siam persikėlus į vyr. štabą, pulką priėmė pulkininkas Tvaronas 1927 met. vasario mėn. 22 dieną. Pastarajam išėjus irgi į vyr. štabą 1927 metais lapkričio mėn. 25 dieną pulką priėmė pulkininkas lt. Liutermozas, kuris ir dabar vadovauja.

B. N.

Nenusiminkime, kad mūsų pilies sienos griūva.

Išgriautus sienose plyšius užtversime savo kalavijais ir narstumu. Ir kryžėvis ties ta gyva lietuvių siena sugrius.

8 p. p. šefo Kauno Kunigaikščio Vaidato žodžiai, kai 1362 m. gynė nuo kryžėvių Kauno pilį.

Atsiminimai iš pirmųjų dienų Ukmerg. atsk. pėst. bataliono kūrimosi.

1919 m. gegužės mėn. pradžioje kariuomenės vadas generolas Žukauskas įsakė man formuoti Ukmergės atsk. pėst. batalioną ir

Ltn. Burokevičius Viktoras

1920 m. rugpiūčio m. ties Želvos kaimu su būreliu kareivių sunaikino lenkų eskadroną. Lenkų pėst. apsuptas prasimušė su 8 kareiviais pro lenkų frontą ir parsivarė dar 4 lenkus. 1923 m. garbingai žuvo, eidamas tarnybos pareigas. Apdovanotas Vyties Kryžiaus ord. I rūš. III laip.

liepė tuojau vykti į Ukmergę. Aš paprašiau paskirti nors kelius karininkus ir duoti kiek nors pinigų. Pinigų ilgai man neišdavė, o be pinigų nevažiavau. Po kelių dienų derybų gavau 5.000 auksinų, ir buvo paskirtas karininkas Namikas Juozas adjutantu, ūkio dalies v-karo vald. Vinickas.

Iš Kauno komendantūros batalionui paskyrė 12 arklių ir dar vieną arklių gavau iš gusarų pulko. Kadangi batalione nebuvo dar nė vieno kareivio ir nebuvo kas nuvestų gautuosius arklius į Ukmergę, tai iš Kauno komendantūros buvo paskirta į b-ną ir 12 kareivių. Karininkas Namikas su kareiviais išsivedė arklius į Ukmergę, o aš išlydėjęs užėjau į cuk-

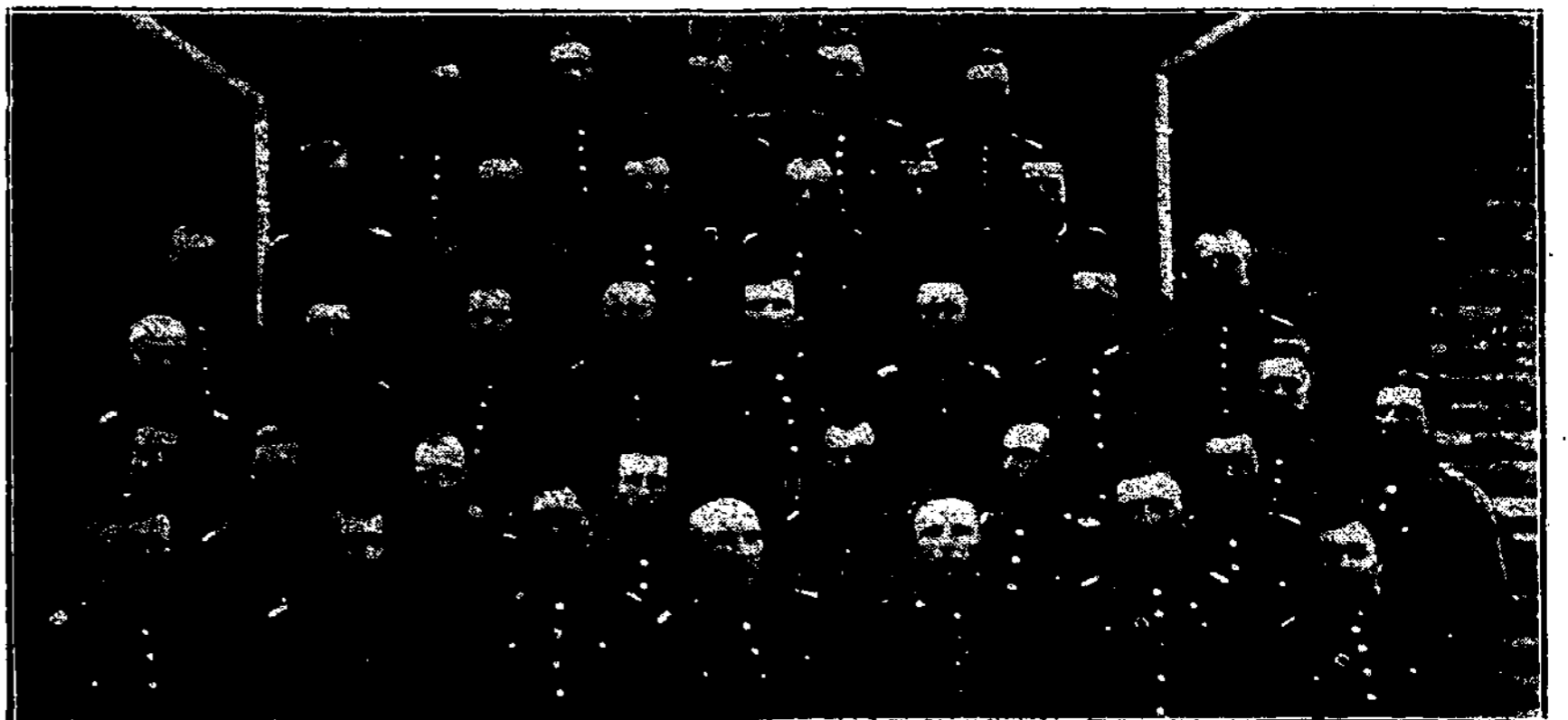
rainę; ten pamačiau prie vieno stalo sėdint du jaunu vyrų. Iš jų kalbos supratau, kad jie atvyko į Kauną darbo ieškoti. Aš pasiūliau jiems stoti į Ukmergės batalioną; juodu sutiko. Vienas — Mitalas buvo paskirtas išdininku, o antras — Krašinskas raštvedžiu. Panašiu būdu teko rinkti žmones į batalioną ir skirti į atsakingiausias vietas.

Sudaręs bataliono štabo kadrą, nuvykau į Ukmergę ir čia pradėjau formuoti batalioną. Iš viso štabo vienas tikrai karo vald. Vinickas buvo apsipažinęs su raštvedyba, kiti visi buvo, tikra to žodžio prasme, naujokai. Pačiam reikėjo užvesti visas knygas, sustatyti blankų formas, redaguoti įsakymus ir t. t. Tikrai dėl to, kad į atsakingas štabo vietas pakliuvo labai darbštūs ir sąžiningi žmonės, batalionui, vėliau ir pulkui, neteko turėti nemalonumų iš valstybės kontrolės.

Ukmergėje tuojau pradėjo rinktis savanoriai karininkai ir kareiviai. Dalis jų buvo pabėgę iš bolševikų užimtos teritorijos, kita dalis — vietiniai gyventojai. Nemaža stoji į batalioną ir gimnazistų, kurie buvo paskirti raštininkais. Po kiek laiko keletas karininkų, gydytojas ir kapelionas buvo at-

siųsti iš Kauno. Bataliono išvaizda buvo labai marga. Ne visi karininkai turėjo kariškus batus, o apie kareivius netenka nė kalbėti: vieni visai basi, kiti apsiavę klumpėmis, kiti pusbačiais ir labai mažą dalį turėjo batus; kariškų rūbų batalionas dar nebuvo gavęs. Čia pasitaikė proga: iš Kauno kažin koks kepurininkas vežė į 1 pulką kepures. Dalį tų kepurinių mes rekvizavom, kepurininkui už jas sumokėjom susitartą su 1 pulku kainą; už tai mūsų savanoriai pasirodė šiek tiek panašūs į kareivius. Ukmergėje vietinių ponių buvo įrengta valgykla, kurioje patarnavo inteligentės panelės, tik nekalbančios lietuviškai. Kadangi bataliono karininkai nekalbėjo lenkiškai, tai batalionas įsteigė savo valgyklą.

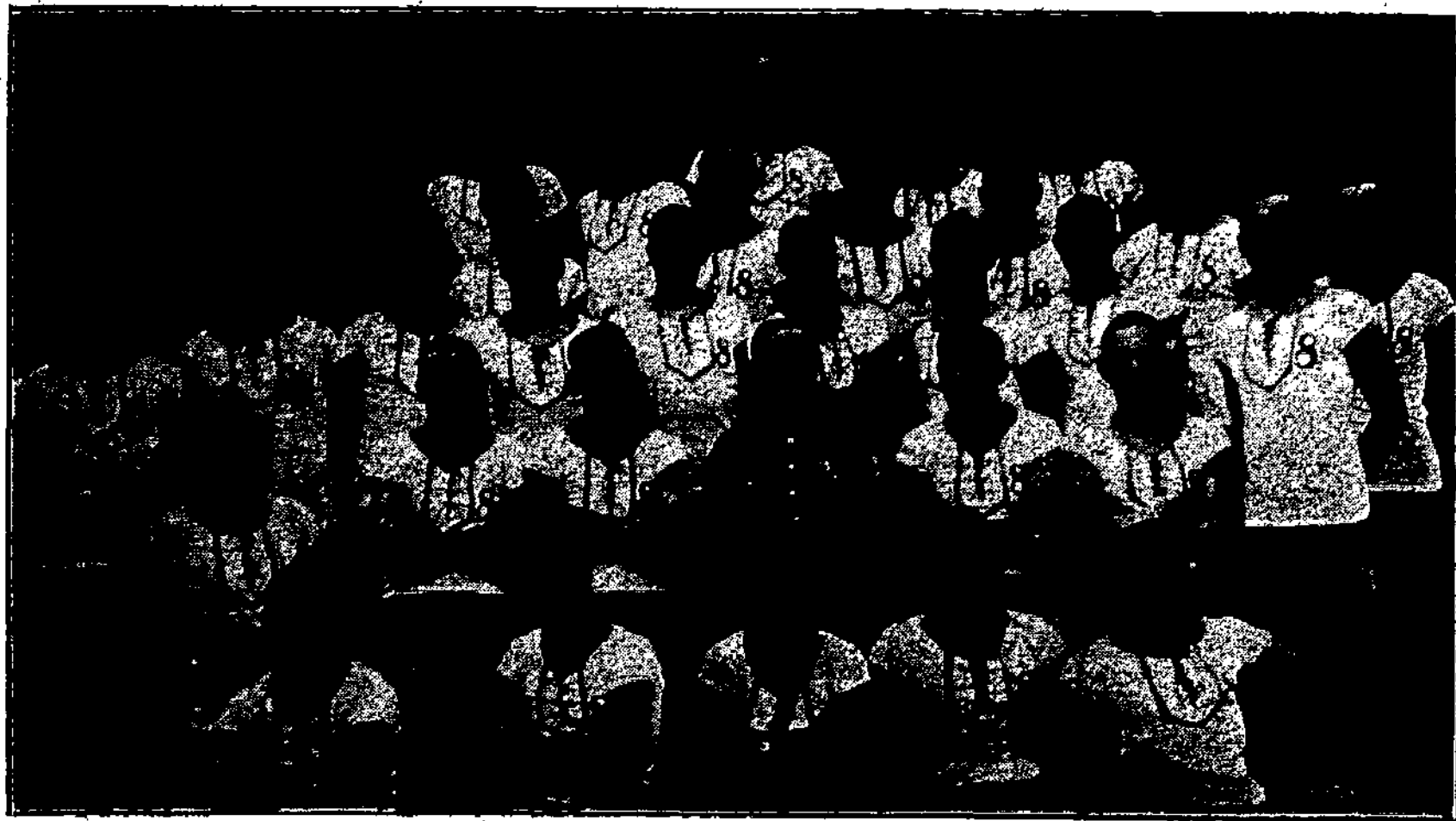
Padaugėjus savanorių skaičiui, pasirodė ir ligonių, teko steigti ligoninę, bet nieko nebuvo: nei lovų, nei pagalvių, nei antklodžių, nei baltinių. Tuo metu Ukmergėje buvo atlaidai; suvažiavo daug kunigų. Pasinaudojęs ta proga, nuėjau pas Ukmergės kleboną ir paprašiau susirinkusius kunigus padėti kuo nors aprūpinti ligonius. Už poros savaičių ligoninė buvo visu kuo aprūpinta. Ypatingai daug aukų atsiuntė Taujėnų klebonas.

8 p. K. K. V. pulko dešimtmečio metais liktinių viršilų ir puskarininkų grupė.

Batalione nebuvo visai specialistų, kiek patys mokėjome, tiek mokėme ir savo savanorius. Tiesa, 1 pulkas vieną telefonistą buvo atsiuntęs 2 savaitėm, kaip instruktorių. Vos spėjom pirmą kuopą surinkti, per 100 žmonių, jau ji buvo išsiūsta į frontą, 1 pulko vado žinion. Nuo to laiko prasidėjo intensyvus formavimas antros kuopos ir komandų.

Už poros savaičių ir visas batalionas išėjo į frontą, maždaug tokia sudėtimi: arklių 16, kareivių apie 250 žmonių, karininkų apie 10. Aprūpinti labai blogai, daugelis basi ir neturėjo ginklų, milines turėjo tik 17 kareivių, kitiems buvo žadėta išduoti fronte. Atvykus į frontą, buvo gražinta į b-ną pirmą kuopą ir papildyta dviem kuopom iš 2 atsargos bataliono. Salake batalionas, šiek tiek susitvarkęs, antrą ar trečią dieną pradėjo pulti bolševikus. Labai daug vargo buvo su ryšių palaikymu, stoka telefono aparatų, kabelio ir specialistų. Labai ir labai daug batalionui padėjo karininkas Pečiulionis su savo baterija. Taip pat turiu pabrėžti didelį ūkio dalies nuopel-

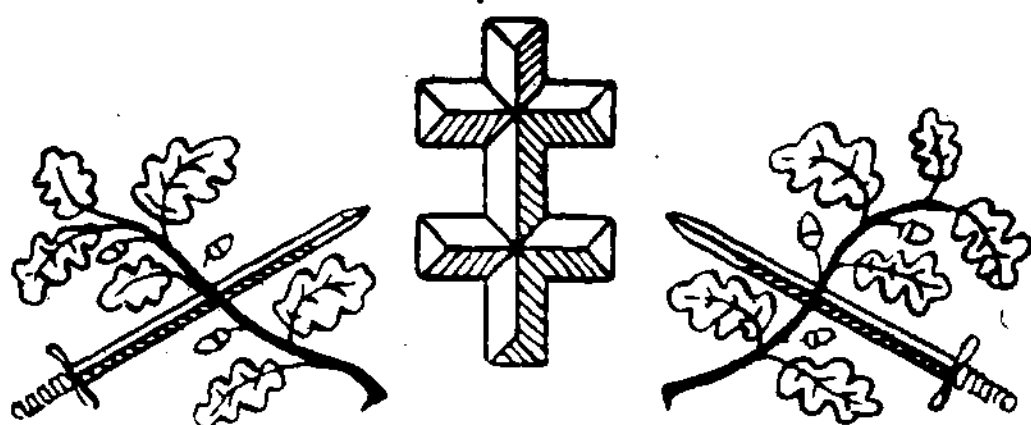
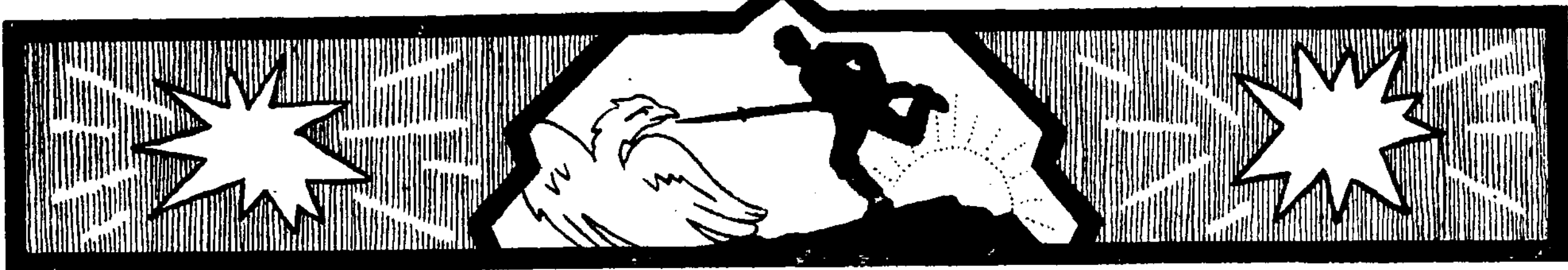
8 p. K. K. V. p. sportininkų grupė su savo Vadovu mjr. Namojiška.

ną. Nors batalione buvo didelė stoka arklių, bet nebuvo atsitikimo, kad ūkio dalis ko nors nebūtų pristaciusi savo laiku. Sužeistuosius bei susirgusius kareivius nereikėjo vežti, nes vietiniai gyventojai visuomet patys pasisiūlydavo, kur reikalinga išvežti. Nors buvo basi, mažai ginkluoti, mažai

apmokyti kareiviai, bet buvo tvirtos dvasios ir tvirto pasiryžimo, narsiai kovėsi su Lietuvos priešais. *J. Kubilius, ats. gen.*

Drąsa, ištvermė ir Tėvynės meilė tevadovauja mums.

Vaidatiečiai.

8-to pėst. K. K. Vaidato pulko kariai, žuvę dėl Lietuvos nepriklausomybės 1919-1923 metais.

Karininkai: Lt. Burokevičius Viktas.

Puskarininkiai: Katinas Aleksas.

Eiliniai: 1) Malinauskas Kostas, 2) Narkūnas Jonas, 3) Vanagas Juozas, 4) Makarevičius Juozas, 5) Globis Juozas, 6) Juodaitis Jonas, 7) Rupeika Povilas, 8) Ritbergeris Julius, 9) Rabinzonas Leizeris.

8to pėst. K. K. Vaidato pulko kariai, sužeistieji kovose dėl Lietuvos nepriklausomybės 1919-1920 metais.

Su bolševikais:

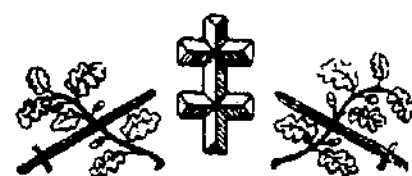
Karūžai: Klemas Andrius, Ramutis Petras.

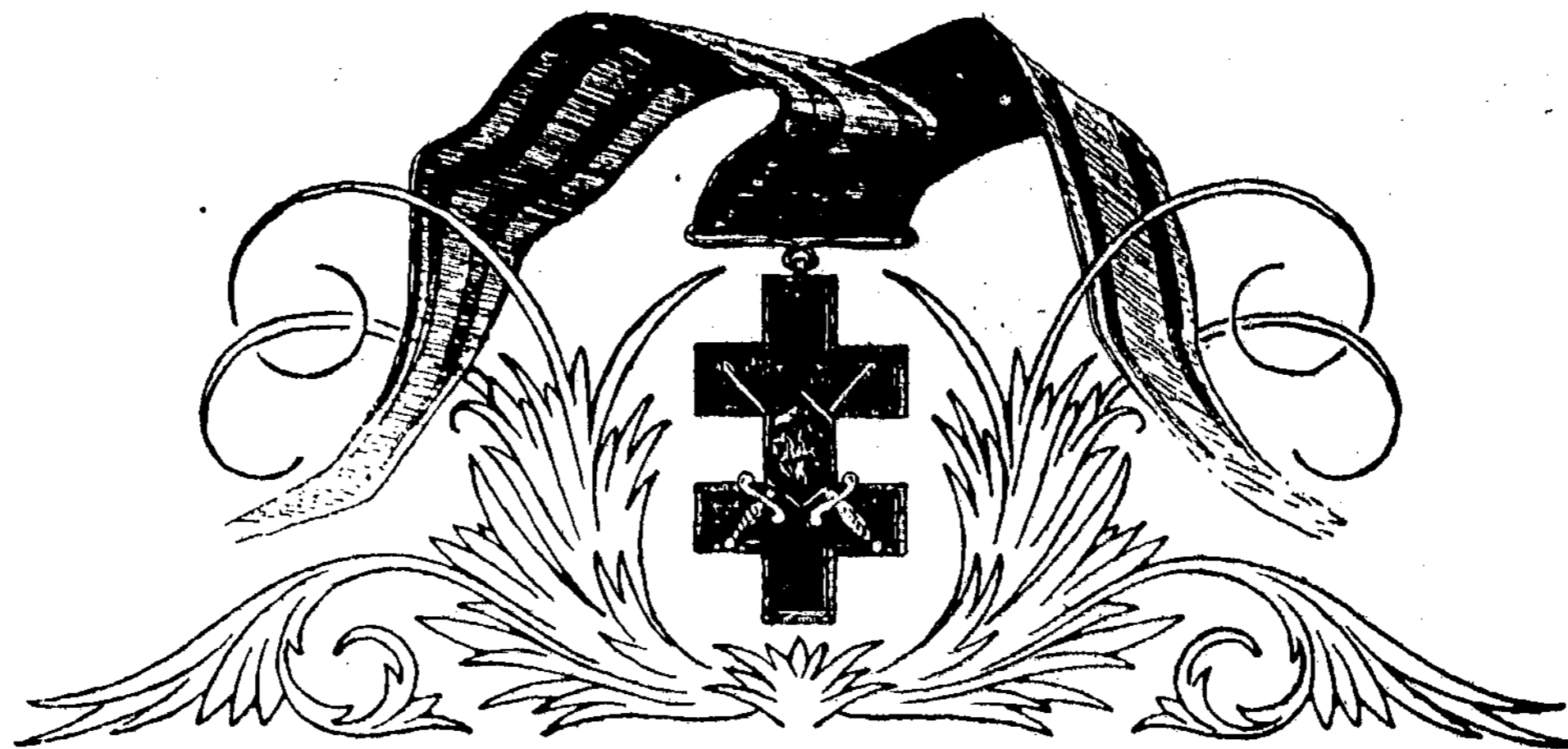
Eiliniai: 1) Sriuba Jonas, 2) Strelčiūnas Povilas, 3) Ivaškevičius Antanas, 4) Šermukšnis Jonas, 5) Šlapikas Antanas, 6) Čeberėkas Baltrus, 7) Čibavičius Vladas, 8) Mikelionis Juozas, 9) Mickevičius Adomas, 10) Batulis Antanas, 11) Maršokas Abromas, 12) Andriukaitis Antanas, 13) Jakas Jonas, 14) Šukys Feliksas, 15) Gusevičius Kazys, 16) Čeikauskas Jurgis, 17) Buteškis Bronius, 18) Janušonis Vladas, 19) Mosaitis Vladas, 20) Savickas Izraelis.

Su lenkais:

Ltn. Kamarauskas Petras.

Eiliniai: 1) Krapinskas Alfonsas, 2) Pinkvartas Antanas, 3) Baltauskas Juozas, 4) Rimkus Kazys, 5) Martišauskas Jonas, 6) Gelumbauskas Jonas, 7) Matulaitis Antanas, 8) Kimontas Vitoldas, 9) Bučys Viktoras, 10) Atkočius Alfonsas, 11) Laskus Bolius, 12) Alkevičius Vladas, 13) Bareškevičius Mikas, 14) Spančionas Jonas, 15) Vaitekūnas Juozas, 16) Šepetytys Rapolas, 17) Šadkauskas Bronius, 18) Dulinskas Vladas, 19) Meškerevičius Viktas, 20) Kviklys Pantalonas, 21) Baronas Matas, 22) Raškevičius Saturnas, 23) Satkūnas Anicedas.

8-to pėst. K. K. Vaidato pulko kariai už pasiŹymėjimus kovose dėl Lietuvos nepriklausomybės apdovanoti Vyties Kryžiaus ordenu.

Laipsnis	Pavardė ir vardas	rūšis	laipsnis	Laipsnis	Pavardė ir vardas	rūšis	laipsnis
Karininkai							
Gen. ltn.	Kubilius Jurgis	I	3	Eilinis	Dardvidas Liūdas	I	3
Pulk. ltn.	Jurgaitis Petras	I	3 ir 2	Viršila	Ražas Vladas	I	3
Majoras	Leonas Silvestras	I	3	Būrininkas	Jonaitis Kazys	I	3
"	Rekašius Stasys	I	3	Eilinis	Ivanauskas Antanas	I	3
"	Aleksandravičius Vincas	I	3	"	Valaitis Jonas	I	3
"	Kalmatavičius Mikas	I	3	"	Končaitis Otto	I	3
Kapitonas	Šakmanas Tadas	I	3	Būrininkas	Babrauskas Jonas	I	3
"	Žmuidzinavičius Jonas	I	3	Eilinis	Jakas Jonas	I	3
"	Opulskis Vladas	I	3	"	Višniauskas Pranas	I	3
"	Llorentas Jonas	I	3	"	Solinskas Zenonas	I	3
Leitenantas	Maželis Pranas	I	3	"	Samolis Jonas	I	3
"	Burokevičius Viktoras	I	3	"	Žukauskas Kostas	I	3
Ad. v. ltn.	Bobelis Simonas	II	3	Viršila	Kriaučiūnas Povilas	I	3
Kareiviai							
Skyrinin.	Stankus Feliksas	I	3	Būrininkas	Ilionis Serafinas	I	3
"	Jankūnas Andrius	I	3	Eilinis	Baranauskas Juozas	I	3
Eilinis	Čebėrėkas Baltrus	I	3	J. pusk.	Šepetytys Ramualdas	I	3
"	Kostinas Aleksandras	I	3 ir 2	Būrininkas	Grinkevičius Petras	I	3
"	Zasas Stasys	I	3 ir 2	V. pusk.	Stanevičius Jonas	I	3
"	Remeika Adomas	I	3	J. pusk.	Gerbauskas Bernardas	I	3 ir 2
Būrininkas	Kerulis Jonas	I	3	Eilinis	Urbanas Stasys	I	3
Skyrininkas	Černiauskas Vincas	I	3	"	Kistiellus Vincas	I	3
"	Martišius Juozas	I	3	"	Kurca Calka	I	3
"				"	Knapkus Antanas	I	3
"				"	Jakubauskas	I	3

Lietuvos karūžai.

(Žiūr. „Kario“ 26 nr.).

Pirmieji savanorių būriai jau 1919 m. vasario pirmomis dienomis susidūrė su Lietuvos priešininkais. Tų kovų pradžioje buvo jaučiamas didelis karininkų trūkumas. Atvykusių iš buvusios rusų kariuomenės lietuvių karininkų neužteko, todėl reikėjo ieškoti būdų minėtam trūkumui išlyginti, tuo labiau, kad savanorių būriai augo be reikalingo kadro ir pati pradėtoji dėl Lietuvos laisvės kova kaskart vis sunkėjo. Todėl buvo sumanyta steigti Karo Mokykla, kuri galėtų paruošti mūsų jaunai kariuomenei karininkų. 1919 m. sausio 25 d. gen. ltn. Galvydis-Bykauskas (dabar atsargoje) skiriamas Karo Mokyklos viršininku. Organizacinis darbas buvo labai sunkus ir mokslo pradžia užsitęsė. Viršininko padėjėjas karininkas Tvaronas (dabar pulk.) ant savo

pečių išnešė patį sunkiausį organizacinį darbą ir per pusantro mėnesio buvo susitvarkyta su mokyklos patalpa, mokslo priemonėmis ir reikalingu personalu. Kovo pradžioje sudaroma I-ji Karo Mokyklos laida iš 124 savanorių. Tie savanoriai daugiausia buvo atvykę iš kariuomenės dalių ir vienas kitas jau buvo turėjęs progos išmėginti savo drąsą mūsų fronte ir vienas kitas didžiojo karo dalyvis. Dideliu sunkumu ir vargu susitalpinusi dabartiniuose medicinos fakulteto rūmuose (Duonelaičio-Gedimino gatvių kampas), kovo mėn. 11 d. mokykla pradėjo sunkų ir atsakomą darbą. Tas pradėtas darbas buvo pirmoji vaga mūsų karo mokslų srityje. Užsibrėžto tikslo supratimas buvo aiškiai matyti iš Karo Mokyklos viršininko, žilagalvio prityrusio kario, šių žodžių (žiūrėk „Mūsų žinyno“ 45 Nr. 441 pusl. kap. Balčiūno straipsn.):

„Pirmoji Lietuvos Karo Mokykla stengsis išleisti jaunus karininkus, grynai lietuvių dvasios, ku-

1920 m. XI. 24 d. ties Šešuollais Valdatiečlai laukla lenkų prisilartinant.

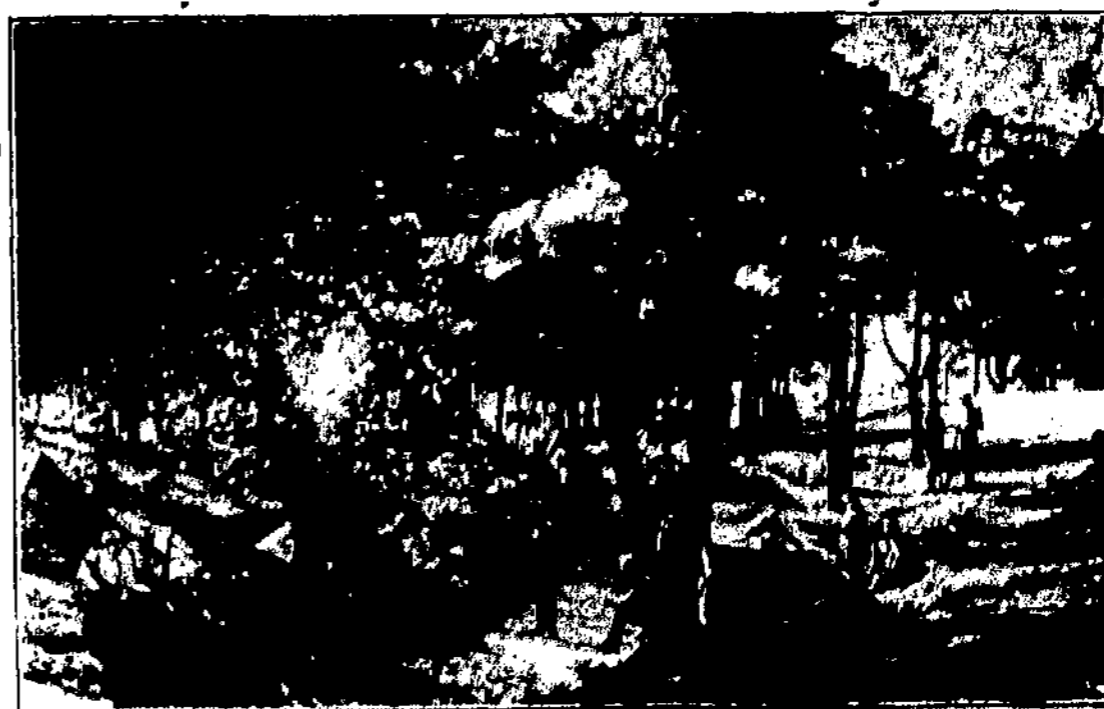
ri yra atspindis mūsų garbingų karžygių senolių. Mūsų Karo Mokykla, įsikūrusi taip sunkiose aplinkybėse ir taip svarbiu momentu, kada visas pasaulis nuo patrankų griausmo ėmė pats grimsti į suirutę, — bus pažiba savo tautai, bus vairas, kuris pasistengs išvesti Tėvynę laimingon ateitin... Karo Mokykla yra įsteigta ne militarizmo principais, bet tautos reikalu — apsiginti nuo priešininkų. Priešininkų daug, ir kiekvienas jų norėtų gražius Lietuvos plotus paveržti sau. Dėl to Karo Mokyklos vyrų bus pareiga be atvangos stovėti mūsų sienų sargyboje, kad kuris nors priešininkas neįsilaužtų mūsų tautos laisvės ardyti“. Iš kitos pusės mokiniai, savo pašaukimą ir pasiskirto jiems darbo tikslą suprasdami, dideliu atsidėjimu, noru, susikaupimu, nebodami sunkių gyvenimo sąlygų sąžiningai mokėsi ir sėmė žinias, kurias teikė jų mokytojai. Po keturių didelio darbo mėnesių pasirodė pirmieji Karo Mokyklos vaisiai. 1919 m. liepos 6 d. buvo išleista I-ji karininkų laida — 89 karūžai ir 7 puskarininkiai su teise gauti karininko laipsnį kariuomenės dalyse. Pagal ginklų rūšis atrodė taip: 35 pėstininkai, 14 kulkosvaidininkų, 21 artilerininkas, 14 raitininkų ir 5 pionieriai ir 7 puskarininkiai pėstininkai. Laida nedidelė, bet vieninga ir tvirta. Tą vieningumą sustiprino Respublikos Prezidentas A. Smetona, per išleistuves nurodydamas jauniems karininkams kryptį ir uždavinius. Tai buvo valstybinės reikšmės aktas, kuris ir dabar nenustojo svarbos.

Pirmieji Lietuvos karininkai, baigę Karo Mokyklą, liepos mėnesį išvyko į frontą padėti savo broliams. Pasiryžimo ir energijos kupini tuojau stojo į atsakomąją darbą. Karo vadovybė greitai įsitikino, kad pirmi mūsų mokyklos karininkai, nors ir neturi tvirto teoretinio pasiruošimo, bet kautynių lauke buvo nepamainomi.

Kovos fronte tęsėsi. Karūžai, atvykę iš mokyklos, taip pat dalyvavo minėtose kovose. Visi džiau-

giasi, pasitenkinę, kad greitai bus atsiskaityta su bolševikais ir tuomet teks kitą priešininką pribaugti. Bet, deja, ne visi galutiną laimėjimą galėjo pamatyti. Rugpiūčio 24 d. (1919 m.) krinta pirmoji I-os karininkų laidos auka — Sidaravičius Jurgis. Vėliau, 1919 m. lapkričio 22 d. ties Radviliškiu, krito antroji auka — Oželis Serafinas. 1920 m. lenkų fronte žūna: Stepulionis Jonas, Matulaitis Kazys, Telksnys Pranas, Urbelis Aleksandras ir kiti. Karžygiškai žuvusios I-os karininkų laidos aukos įtikinamai parodo plačiai visuomenei pirmųjų karininkų pasiryžimą ir tikrą tėvynės meilę. Šiandien prisimindami I-os karininkų laidos dešimties metų sukaktuves, nebematome šios laidos gyvųjų tarpe šių karininkų: Sidaravičiaus Jurgio, Oželio Serafino, Stepulionio Jono, Matulaičio Kazio, Telksnio Prano, Urbelio Aleksandro, Mickeliūno Broniaus, Matulionio Algirdo, Lévėrio Juozo, Kazlausk^o Antano, Ramanausko Petro, Taruškos Kazio ir Balkūno Jurgio.

Dešimt metų laikotarpy valstybė apsitvarkė ir įėjo į normales vėžes. Nors ir trumpas laikas, vos 10 metų, bet daug atmainų matyti. Gyvųjų I laidos tarpe matyti aukštus mokslus išėjusių: inžinierių, advokatų, daktarų ir kitų specialybių žmonių. Daugelis jų dabar užima atsakomingas vietas karo arba kitoje valstybės tarnyboje ir toliau dirba tėvynės labui.

Karlūnai vasaros stovykloje (Kauno apylinkėse)

Todėl, prisiminus pirmos karininkų laikos pirmą dešimtmetį, tenka pažymėti, kad jie savo žygiais ir darbais yra parodę visuomenei savo vertybę. Eilė Lietuvos žemėje supiltų pirmos karininkų laidos kapų, kurie žuvo ją begindami, rodo jų užsitarnavimus tautai.

Pirmųjų minimų sukaktuvių proga tenka palinkėti pirmos laidos karininkams sėkmingo darbo. Laimingai sulaukti antrojo dešimtmečio ir iki tol ištesėti kritusių karžygių pradėtą žygį — išvaduoti visus Lietuvos žemės plotus, kurių dar daug tebėra svetimųjų pavergta. Kpt. Ši-lis.

Kareivi, šauly ir šiaipjau jaunuoli!
Pats skaityk „K A R Y S“
 ir kitus ragink jį skaityti.
 „KARYS“ nuo liepos mėn. 1 d. iki
 metų galo kainuoja tik 4 lt.

Stanevičiaus tonais.

Prie Nevėžio.

Ten, kur Nevėžis pro Raudoną dvarą,
Gryną vandenį savo į Nemuną varo
Ten, kai vasaros rytą saulelė tekėjo
Juokėsi kalnai ir bangos, kaip auksas žibėjo

Ganėsi žirgeliai po žolyną žalia,
minėjo, sau, žygius ir laimingą dalią.
Ramiai snaudė sodai ir parko alėjos,
tarp kelio žilvičių tyliai ošė vėjas.
Riebus širmis pešė dobilą rasotą,
baltaburnis sotus dairėsi po plotą
— Žinai, mielas drauge, — širmelis prašneko, —
ne vienas upelis ir Aukštaičiuos teka.
Aš dar kai buvojau tėviškėj — Anykščiuos,
ganiaus, sau, po lankas, kur griežlės bekryščia.
Naktigonėn jojo, naujokas Virbušis
ir miklus grandinis Juozapas Andriušis.
Dabar su jais sykiu, regi, kur patekom:
į žaliąsias lankas, kur Nevėžis teka.

Baltaburnis uodus nuo šono nuginęs,
pasaga sumygo kažkokią skardinę.
— Aš augau Žemaičiuos — linksmas pasakojo,
— ten mano šalelė, mano mylimoji.
Aš užaugau mieste, buvau ponas ratų,
daug sykių vežiojau Jurgį ir Daratą,
O jų sūnus, Jonas, dabar jau gusaras.

Valo, šeria sarti. Vyras šaunus, geras.
Mat, ir aš galvojau Telšiuose prabūti,
gražu ten laukuose, gražios šienapiūtės.
Veži šieno glėbius, avizos prie kelio,
šaipos įsirėmę, ir vis dėl žirgelio.
Toliau toks likimas — patekau gusaruos'.
Na, sakyk, drauguži, argi čia negera.
Dieną dunda laukas, nuo dainų, kanopų,
naktį dobilienoj su širmiu, bėniuku.
Naktigonės laikais... klausaisi lakštutės,
ar kaip griežlės griežia, ar kuku gegutės
— Gražu ir malonu, ką čia bekalbėti,
— Kalbėjo širmelis ruošdamas pailsėti. —
Bet, sako, rytuose esą plačios pievos,
ten baltos palangės žydį sodai, ievos
Vilija sraunioji, per laukus ir miestą,
kaip auksinė juosta, rangantis išiesta,
pro Vilnių, pro kalną, pilim padabintą,
per žaliąją šalį miškais nusodintą,
tekanti į Kauną ašaroms patvinus,
kad jos žalius krantus svetimi sumynę.
Ak, kaip aš norėčiau ten, lankose būti,
ar kur balti bokštai į bangas įsiūti.
Laukuose, broleli, suskambėt dainelės,
galvas apkaišytų skaisstveidės mergelės.
Mano draugs, — gusaras su manim lakiotų.
Vilijos krantuose dainuotų, rymotų. —
— Teks, brolau, ten būti, — baltaburnis kalbėjo.
Ir dvare trimitas skardžiai suskambėjo.

Liud. Dovydenas

Šunų reikšmė kariuomenėje.

Žiūr. „Kerio“ 27 nr.

Tie, kuriems naktimis teko sargyboje būti, gerai supranta tą nejaukų, įtemptais dirksniais, budėjimą, kur kiekvieną minutą gali netikėtai priešas užklupti. Per nakties tamsą juk jo imatyti negalima. Arba kam teko tamsią naktį žvalgyti, tas gerai žino, kad artėjant prie kiekvienos vietos, kol ši dar nėra išžvalgyta, nuolatos gresia pavojus. Arba dar kam yra

tekę per priešą šaudomą lauką pranešimai nešti, tas puikiai žino, kad žmogui panašus darbas yra ne vien tik pavojingas, bet ir įvykdyti be galo sunkus. Tuo tarpu mažam ir greitam šuniui tas pats darbas yra kur kas lengviau atliekamas. Taigi šiais atvejais šuo kaip tik ir yra geriausias kariui padėjėjas ir jo pavaduotojas.

Šuo slunčiamas su pranešimu.

Šis keturkojis kovotojas visados puikiausiai atlieka tuos darbus, kuriuos dirbti jis yra išmokytas, nebodamas jokių pavojų.

Per didįjį karą prancūzų — vokiečių fronte buvo atsitikimų, kad šuo, bėgdamas su pranešimu, patekdavo į artilerijos ugnį; būdavo sprogojusio sviedinio apverčiamas, bet pakildavo ir vėl toliau vykdavo savo sunkų uždavinį. Net sužeistas šuo atnešdavo pranešimą ir čia, tą savo svarbų darbą atlikęs, mirėdavo. Šuns svarbą ryšių atžvilgiu prancūzų leitenantas Russelis šiaip apibūdina: „Tarp komandavimo punkto ir bataliono, bataliono ir pulko, per smarkiai šaudomą plotą negalėjome ryšio laikyti jokiais kitomis priemonėmis, kaip tik šunimis“. Ir šuo (Bobo) taip vikriai perbėgdavęs šaudomas vietas, taip gerai prisitaikindavęs prie vietos, kad prieš smarki ugnis negalėdavusi jo sulaikyti ir ryšys nebūdavęs galūtinai nutrauktas.

Ir, kada nustojo žvangėti ginklai, dėkinga visuomenė nepamiršo savo pasiaukojusių karžygių, statė jiems paminklus. Taip pat buvo nepamiršti ir karo tarnyboje pasižymėję sunes, šuniui „Albertui“ Amsterdame taip pat yra pastatytas didelis marmuro paminklas.

Mūsų lauko tarnybas statutas (75 str) šunes taip pat laiko padedamosiomis ryšių priemonėmis.

I. Dabar, padarę trumpą karo šunų istorišką apžvalgą, pažiūrėkime, kokias tarnybas karo šuo gali atlikti. Jie yra skirstomi dviem grupėm. I-mon grupėn skiriami šunes, kuriems yra išvystomas piktumas, ir skiriama atlikti šie darbai:

1. Apsaugos tarnyba. 2. Žvalgybos tarnyba. 3. Daiktų saugojimas. 4. Suimtųjų ir belaisvių apsauga. Gi II-ros grupės šunes paprastai yra nepikti ir ramūs. Jiems pavedama šie darbai: 1. Ryšių tarnyba. 2. Krūvio ir kinoma tarnyba. 3. Sanitarinė tarnyba.

Ryšių tarnyba kariuomenėje yra būtina ir labai opi. Jai atlikti reikia daug parinkti ir gerų priemonių. Net viską ardanči kautynių ugnis, dažnai suardo, nors ir gerai prieš kautynes prirengta, ryšių tinklą. Bet vis dėlto ryšiai tuo ilgiau išliks nesuardyti, kuo daugiau bus

jiems priemonių parinkta, ir čia kaip tik gali būti panaudoti šunes.

Be to, ryšių tarnyba yra surišta su daugeliu trukdymų ir pasipriešinimų, kas ją daro labai komplikuota. Ir tai tarnybai parengti šunes yra daug sunkiau, kaip kitoms tarnyboms.

Apsaugos šunimis mes vadiname tokius, kurie postovio apsaugoje arba per poilsius yra laikomi prie lauko sargybų apsaugos linijoje (ypač naktį). Jie paprastai būna prie sargybinių. Kadangi šuo iš prigimties yra budrus ir daug geresnę klausą turi, negu žmogus, tai jis visados geriau ir greičiau pajunta, ką nors artimantis arba prie posto judant, negu žmogus. Pajutęs judėjimą bei artėjimą prieš, ima nerimti ir tuo būdu duoda sargybiniui suprasti, kad prie posto kažin kas svetimas yra.

Ir tuo būdu sargybinis yra iš anksto apie pavojų įspėtas, ir, kada prie sargybinių yra šuo, jis jaučiasi daug jaučiau ir negali būti netikėtai užpultas.

Žvalgybos šuo yra vedamas kartu su žvalgų būreliu. Svarbiausias čia jo vaidmuo yra eiti pirmyn ir savo jautrumu iš anksto pajusti priešą, arba, pasiūstam pirmyn, perbėgti įtartinus vietas daiktus. Juk žvalgams didžiausias pavojus ir yra uždengtose vietose, prie kurių negalima nepastebimai prieiti.

Priešas tuo tarpu, uždengtose vietose pasislėpęs, gali žvalgus arti savęs prisileisti ir artima ugnimi apšaudyti, kas yra labai pavojinga. O jeigu yra į panašias vietas pasiūstas šuo, jis visados priešą (svetimus žmones) suras ir žvalgus perspės.

Mūsų visuomenė labai mažai dėmesio tekreipia į šunų auginimą, dėl to ir kariuomenėje šunų išigijimas yra apsunkintas. Kilus reikalui labai sunku pasirinkti kariuomenei tinkamų šunų. Todėl būtų labai pageidautina, kad įsisteigtų šunų augintojų draugijos, kurios rūpintųsi pagerinti šunų veislę. Geriausi būtų vilkų (Schäfferhunde) ir Dobermann-pischer veislės šunes. *Vyr. leit. Andriūnaitis.*

Naudojaus literatūra: 1. Kurzamann — Der Hund im Kriegsdienst. 2. V. Jezikov — Kurs Teorii dressirovki sobak (Voennaja sobaka). 3. A. P. Nemečov — Rukovodstvo po dressirovke i soderžaniji voennich sobak. 4. Gaston de Vael — Sobaka pomočnik boica (vertimas iš prancūzų kalb.).

Išvesta drėsuoti šunų grupė 7 pėst. Ž. K. B. pulke.

KARIUOMENĖS GYVENIMAS

7 pėst. Ž. K. B. pulkas.

Mūsų pulke gražiai puošiamos kareivinės. Daugelio kuopų sienose aliejiniiais dažais piešiama daug didelių karinio ir patriotinio turinio paveikslų. Paišo patys kareiviai

tipo tankų. Smulkiau apie tai bus parašyta. Visose kuopose aiškesniam mokymui įsigyta po 1 kompl. (iš viso 6 št.) vaizdingų paveikslų, rodančių klaidingus ir teisingus karių veiksmus. Kiekvienoje tabelėje po 24

pav. Jų yra: maskavimas, kliūtys, ryšių tarnyba, tankai, šarvuoti automobiliai ir žinios apie važiavimą.

VII. 1 pulko patalpose nakvojo į Palangos stovyklą vykstantį Liepojaus lietuvių skautai. Skautai pasirodė labai drausmingi ir mandagūs. Vakariniam patikrinimui stojo kartu su įgula kareivinių kieme, kalbėjo maldą ir giedojo Himną. Stojo su vėliava. Ryta 6 val. kartu su kareiviais berniukai atliko rytinę gimnastiką. Į aikštę žygiuodami ir iš jos grįždami, gražiai lietuviškai dainavo patriotiškas dainas.

Sueinant šiais metais pulko gyvavimo pirmam dešimtmečiui, bus išleista pulko apžvalginė knygutė — albumas. Leidiny bus daug pulko gyvenimo pa-

veikslų ir pulko istorijos bruožai.

VII-7 vykstantį į Palangos kurortą gydytis mūsų kalbos tėvą, prof. Jablonskį, Klaipėdos stotyje sutiko pulko karininkų dalis ir san. puskarininkiai; ligos su-

Auto kuopos kareivių ekskursija į Kauno apylinkes (Kauno tunelis).

Tokiu būdu kareiviams yra duodama progos pareikšti jausmus ir sielą, gražinant savo gyvenamus trobesius, kuriuose didesnioji jų karo tarnybos dalis prabėga. Daugelis paveikslų yra atlikta labai gražiai ir rūpestingai.

Pulke, tinkamesniam kareivių mokymui praveisti, daug kreipiama dėmesio į padedamąsias mokymo priemones.

Vienas teoriškas mokymas daug mažiau te duoda naudos, negu teorijos ir praktikos mokymas kartu. Todėl pulke fortifikacijai mokytis yra padaryta normalės ir žemutinės vielų kliūtys ir įvairių rūšių apkasai. Užuo daug aiškinti ir dar daugiau lentoj braižyti, kareiviams rodomi įvairūs fortifikacijos darbų pavyzdžiai. Visas mokymas daug lengviau duodasi.

Norint kareivius įprantinti geriau apsisaugoti ir gintis nuo tankų ir kartu su jais veikti, pulke yra padaryta dirbtinių Renault

Auto kuopos kareivių ekskursija. (Vienas iš Kauno fortų)

vargintą p. profesorų iš-
nešė iš vagono ir įkėlė į
automobilį. I. J.

Aviacija.

Pereitais metais „Ka-
rio“ 40 nr. buvo įdėta vir-
šilos Černiausko su jo nu-
šautu vilku fotografija.

Šiomet, tas pats viršila,
per surengtas birželio 16 d.
Liet. Taisykl. Medžioklės
ir Žūklės 'd-jos rungtynes
laimėjo 5 vietą ir gavo po-
nios M. Keldušytės-Margo-
lienės pereinamą dovaną—
portsigarą ir pagyrimo la-
pą. Liepos 7 d., per su-
rengtas tos pačios draugi-
jos šaudymo pirmenybes,
viršila Černiauskas laimėjo
I vietą ir gavo pono Muš-
kato dovaną — automati-
nį medžioklės 5 šūvių šau-
tuvą. Černiauskas yra tos
draug. narys. Čepstas.

Šarvuočių rinktinės, tankų ir šarv. auto kuopų sportininkai, lengvos atletikos ir basketbolo žaidėjai po draugiškų rungtynių.

KARIUOMENĖS UGNEGIASIAI.

Gaisrų fronte.

Birželio 4 d. A. Panemunėje užsidegė pulk. Janavičiaus 2 aukštų medin. namai. Į gaisrą vietą atsiskubino viso Kauno miesto civilių ugniagesių ir mūsų 5 pėst. pulko komanda. Gaisras veikiai užgesintas. Ugnis sunaikino namų antrą aukštą.

Birželio 25 d. buvo mažas gaisras „Tilkos“ fabrike Šančiuose. Į gaisrą buvo iššauktos visos Kauno miesto civil. ugniag. k-dos ir kar. ugniag. inspektorius. Gesinti neteko, apsidirbo patys darbininkai.

Tą pačią dieną sudegė pirklio Chazano linų fabrikas Panėvėžyje. Be miesto komandos darbavosi ir mūsų 4 pėst. pulko komanda vyr. leit. Kazanui vadovaujant. Komanda buvo palikta gaisro vietoje, kol visiškai gaisrą likvidavo. Darbavosi daugiau kaip 10 val.

Liepos 5 d. 23 val. perkūnas uždegė linų „Kablos“ fabriką Šančiuose. Kilo didelis ir pavojingas visam naujakurių mediniam rajonui ir auto kuopos kareivinėms gaisras. Be miesto civilių ugniag. k-dų gesinti gaisrą buvo pašauktos ryšių bataliono, 2 pėst. ir 3 art. pulkų komandos, kurioms vadovavo viršila Mikonis, vyr. leit. Petrulis ir vyr. leit. Sakalauskas. Auto kuopos komanda buvo savo rajone, saugojo nuo lekiančių kibirkščių kareivines. Kova buvo sunki, iš pradžių nebuvo pakankamai vandens, teko imti vandenį iš tolo. Bet, pastačius 3 autosiurblius, pavyko sulaikyti ugnį ir apie 5 val. (liepos 6 d.) ugniagesiai grįžo namo. Lengvai sužeisti ryšių bat. k-dos viršininko pavaduotojas viršila Mikonis ir kirvininkų vadas vyr. pusk. Mikalauskas, tačiau liko prie ugnies ir nepasitraukė iki pat galo. Pavyzdingi kariai ugniagesiai!

Tą pačią naktį turėjo darbo ir 5 pėst. pulko komanda. 23 val. ji buvo pašaukta gesinti gaisrą Šančiuose („Kablos“ fabrike). Išvažiavus iš pulko rajono k-dos v-kas leit. Kazilionis pastebėjo ugnį už A. Panemunės. Žinodamas, kad Šančiuose bus daug ugniag. k-dų, jis nutarė gelbėti ūkininkus. Komanda nuvyko į Šlenavos kaimą ir rado ten ūkininko Žemaičio degantį tvartą. Minia, apstojusi gaisro vieta, buvo nustebinta pamatius netikėtai atvykusius gelbėtojus. Gaisras buvo pavojingas, ugnis grėsė arti esamam kluonui ir kitiems trobesiams. Keistutiečiai pastatė prie gaisro 2 savo mažus siurblius ir per 20 min. sustabdė ugnį, o po 1 val. ir 40 min. kovos visai ją nuslopino. Išgelbėta dalis tvarto ir sudėtų čia pat lentų ir rąstų. Ugnyje žuvo 4 paršiukai, 3 žasys ir šuo. Komandos darbu ūkininkai buvo labai patenkinti, jei kareiviai nebūtų atvykę, tai gaisras galėjo sunaikinti daug ūkių.

Kariuomenės ugniagesiai pasiruošę drąsiai kovoti su gaisrais. Jų dar galima laukti, karščiai ir perkūnijos vis dar nepraeina.

R—a s, A.

Šarvuočių rinktinė.

Nors jau ir nuo senai rinktinėje sportininkai treniruojasi įvairiose sporto šakose, bet dabar, sužinojus, kad Kariuomenės Sporto D-ja šiais metais žada suruošti basketbolo (krepšiasvaidžio) pirmenybes, uoliai pradėjome ir mes toje šakoje treniruotis.

Pradėjus toje šakoje treniruotis pasirodė, kad basketbolas yra labai praktiškas ir smagus žaidimas, ypač jeigu palyginti su futbolu. Per porą mėnesių beveik visi tankų ir šarvuotos auto kuopų kareiviai išmoko šį gražų ir sveiką žaidimą.

Buvo jau dvejios rungtynės tarp tankų ir šarv. auto kuopų; pirmos pasibaigė 16:0 šarv. kuopos naudai, o antros 2:0 tankų kuopos naudai. Paskutiniu laiku pirmosios komandos mažiau treniruojasi, nes nežino ar šiemet bus ruošiamos kariuomenės pirmenybės.

Liepos mėn. 1 d. įvyko lengvos atletikos draugiškos rungtynės tarp tankų ir šarvuotos auto kuopų: tankų kuopa laimėjo 11 pirmų ir 7 antras vietas, o šarv. auto kuopa 3 pirmas ir 7 antras vietas. Greitu laiku bus suruoštos kitos lengvos atletikos rungtynės, kuriose, teko patirti, dalyvaus ir šarvuotas traukinys „Gediminas“.

Vyr. pusk. Peteraitis.

Futbolas naktį.

Gastruoliuojas Pietų Amerikoj vengrų profesionalų klubas Ferencvaros žaidė Rio de Žaneiro mieste prieš stipriausią Brazilijos klubą F. C. Fluminense. Žaidimas vyko naktį, prie elektros šviesos. Vengrai, nepratę prie elektros šviesos žaisti, pirmajam puslaiky buvo silpni, todėl braziliečiai turėjo iniciatyvą savo rankose ir įvarė vieną golą. Antrajam puslaiky vengrai pasitaisė ir jiems pavyko rezultatus išlyginti. Rungtynės baigėsi lygiomis — 1:1, nors vengrai labai buvo norėję gauti viršų.

Karo Policijos Mokykla — 5 pėst pulkas 3:3.

Liepos mėn. 1 d. įvyko draugiškos futbolo rungtynės tarp Karo Policijos Mokyklos ir 5 pėst pulko.

Pradžioje žaidimas vyksta lygiomis. Po 20 min. Karo Policijos Mokykla įmuša keistutiečiams pirmą golą. Keistutiečiai atsirevanšuoja ir baigiantis pirmam kėliniui vėl įmuša antrąjį golą.

Antrame kėliny žaidimas vyksta taip pat lygiomis. Keistutiečiai įmuša tretįjį golą; šie atsirevanšuoja.

A. Rakauskas.

Kalbantieji filmai Amerikos kariuomenėje.

Jau keletas metų kaip amerikiečių kariuomenėje mokymo tikslams vartojami kino filmai. Pastaruoju laiku šioj srityje įvedamas dar vienas patobulinimas, būtent — kalbantieji filmai. Pirmasis šios rūšies filmas buvo paruoštas pernai ir tų pačių metų gruodžio mėnesį Vašingtone buvo demonstruotas kariuomenės, karo laivyno, krantų apsaugos ir tautos gvardijos atstovams. Šie atstovai pareiškė, kad tokie filmai visiškai tinka kariuomenei mokytis.

Filmo nuotraukose dalyvavo pėstininkų mokykla ir 29 pėst. pulkas. Filmą susideda iš 3-jų dalių: 1) pulko dalių organizacija, 2) ginklų išnarstymas ir sunarstymas ir 3) pėstininkų bataliono gynimosi veiksmai.

Visą laiką filme girdimas instruktoriaus — aiškintojo balsas.

Pėstininkų prisidengimas dūmine uždanga.

Amerikiečių kariuomenėje padaryti įdomūs bandymai pridenkti puolančius pėstininkus dūmine uždanga, kurią tam tikrų aparatų pagalba priešakyje sudaro šliaužią tankai. Iš tų bandymų duomenų apskaičiuota, kad 100 — 600 metrų atstume nuo priešų, dėl dūminės uždangos puolančių pėstininkų nuostoliai nuo priešų kulkosvaidžių ugnies sumažėja $\frac{1}{2}$ dalimi, o nuo šautuvų — $\frac{1}{2}$ dalimi.

Aviacijos pramonė.

Jungtinių Amerikos Valstybių aviacijos pramonės ūgį gali atvaizduoti šie skaičiai. Šių metų pradžioje J. Amerikos Valst. buvo:

- 120 lėktuvų fabrikų,
- 35 lėkt. varyklių fabrikos,
- 39 lėkt. dalių fabrikos,
- 36 aviacijos transporto bendrovės ir
- 10 aerodromų įrengimo bendrovių.

Greičiausias pasaulio laivas.

Naujas prancūzų kontrotorpėdininkas „Valmis“, per bandymus pasiekė 39,93 jūrų mazgų (73,95 klm.) per valandą. Tai yra pasaulinis greitis visų tipų karo laivų. Greičiausieji anglų torpėdininkai nepasiekia daugiau, negu 39 jūrų mazgų per valandą.

„Valmis“ yra antrasis iš šešių to tipo kontrtorpėdininkų, pastatytų Loriane.

Naujas pėstininkų pabūklas dviem vamzdžiais.

„Skodo“ dirbtuvės Pilsene neseniai pagamino nedidelį pėstininkų lydimąjį pabūklą, kuris visiškai atitinka šių dienų kautynių tos rūšies pabūklams statomiems reikalavimams. Naujasis pabūklas turi du vamzdžius — vieną 70 m. m. kalibro, kitą, užpakaly pirmojo, — 32 m. m. kalibro.

70 m. m. vamzdis skiriamas tiesioginėms kautynėms su priešų pėstininkams. Iš jo šaudoma 3 kilogramų sviediniais su įvairiu pradžios greičiu: 190, 130 ir 95 metrų per sekundę. Atitinkamas šiems greičiams šaudymo tolis — 2.500, 1.400 bei 800 metrų.

32 m. m. kalibro vamzdis tarnauja tik gynimuisi nuo priešų tankų. Iš šio vamzdžio šaudoma $\frac{1}{2}$ klgr. sviediniais su pradžios greičiu 600 metrų per sekundę. Toks sviedinys 300 metrų atstume pramuša 30 m. m. storumo plieno šarvus.

Visas pabūklas tesveria 157,5 klgr., todėl jis pasižymi judrumu. Žygiui pabūklas išardomas į 5 dalis, kurių sunkiausia — tik 38 klgr.

Įdomus lėktuvas.

Tarptautinėj Barcelonos parodoj pagarsėjęs ispanų lakūnas — konstruktorius demonstravo savo naują lėktuvą „Helikopter'io“ sistemos. Lėktuvas tik kelių dešimtų metrų plote visiškai laisvai pakilo beveik vertikaliai aukštyn. Aparatas ilgą laiką išsilaukė ore vienoje vietoje ir toje pačioje aukštumoje. Paskum nutūpė į starto vietą.

Lenkų kariuomenės maistas.

Torne 8-me sunkiosios artilerijos ir 4-me aviacijos pulkuose staiga po pietų susirgo didelis skaičius kareivių. Apžiūrėję gydytojai nustatė, kad susirgusieji yra užsinudiję mėsa. 8-me sunk. art. pulke užsinodijo daugiau kaip 100, o 4-me aviacijos pulke — 80 kareivių. Užsinudijusių gyvybei gresia pavojus.

Estija. Priešdujinis apsigynimas.

Estija taip pat susirūpino priešdujiniu apsigynimu. Krašto apsaugos ministerija išleido tuo reikalu specialias taisykles. Tomis taisyklėmis priešdujinio apsigynimo vyriausias vadovavimas bus karo reikalų ministerio rankose. Priešdujinio apsigynimo darbu centru bus valstybės apsaugos taryba. Vietose šis darbas paskirstomas tarp valstybės savivaldybių ir visuomenės įstaigų bei organizacijų. Miestuose ir didesniuose miesteliuose tam tikslui bus įsteigti priešdujinio apsigynimo komitetai. Prie valstybės priešdujinės apsaugos tarybos steigiamas techniškas komitetas, kurio uždavinys spręsti visus techniškus klausimus ir duoti paaiškinimus komitetams bei organizacijoms. Techniško komiteto priešakyje bus karininkas — inžinierius. Operatyviniu atžvilgiu priešdujinis apsigynimas pavedamas divizijų vadams bei atskirų igulų viršininkams.

Suomija. Kariškasis parengimas liaudies mokyklose.

Kai kuriose vietose „šiuckoro“ (šaulių) ir mokytojų iniciatyva liaudies mokyklose sudarytos kariškojo parengimo kuops. Kuops ranganuotos kariškais pagrindais; jų tikslas skiepyti militarizmą.

Lenkų kareiviai bėga pas mus.

Jau nebe vienas lenkų kareivių yra atbėgęs į Lietuvą. Šiomis dienomis vėl atvyko lenkų kareivis Suchonis Vladimiras su visais ginklais.

Jis aiškinasi esąs gudas, o su gudais lenkai blogai elgiasi, ir jam sunku buvę tarnauti.

Ties Gardinu bus naujas aerodromas.

Priešaviacinio ir priešdujinio apsigynimo sąjungos (L. O. P. P.) vyriausias komitetas nupirko Karolino dvare (6 klm. nuo Gardino) 50 ha žemės su trobesiais. Didžiojo karo metu čia buvo vokiečių aviacijos operacinė bazė. Dabar L. O. P. P. vyriausias komitetas ketina čia įrengti didžiulį aerodromą su reikalingais angarais, dirbtuvėmis ir kit.

Priešaviacinio ir priešdujinio apsigynimo sąjungos (L. O. P. P.) veikimas.

L. O. P. P. sąjunga nuolat auga. Šių metų pradžioje sąjunga turėjo 300 skyrių su 64.762 nariais. Tuo tarpu kai pereinamais metais tebuvo 220 skyrių su 40.128 nariais.

Didžiuliai manevrai Vengrijoje.

Vokiečių spaudos žiniomis šiemet Vengrijoje nuo gegužės mėnesio vidurio prasidėjo dideli kariuomenės manevrai, kurie užtruks net iki rugpiūčio mėnesio vidurio. Šie manevrai pasižymi ne tik savo didumu, bet ir tuo, kad juose dalyvauja senosios vengrų kariuomenės atsargos karininkai. Apie 10.000 tų atsargos karininkų gavo raštiškus šaukimus atvykti į susirinkimo vietą pasitarti dėl „senųjų draugiškų santykių atstatymo“.

Tame pasitarime atvykusiems atsargos karininkams buvo pasiūlyta dalyvauti manevruose, priešingu atveju grasinant visuotinu boikotu. Karo vadovybė slaptais aplinkraščiais įsakė įstaigų bei įmonių vedėjams, kur dirbuojasi atsargos karininkai, paleisti pastaruosius visam manevrų laikui atostogų.

Nev Yorke miestas skaičiuose.

Nev Yorke gyvena 6,065,000 žmonių.

• Per dieną suvartoja maisto apie 3,500,000 tonų, vienių tik kiaušinių per dieną suvalgo 7.000,000.

Kas dieną maistui pristatyti reikalinga 1,500 vagonų. Jei sustatyti tuos vagonus vienas prie kito, tai sudarytų daugiau kaip 19 klm.

Per metus sunaudoja 21,000,000 tonų anglių.

Maisto produktų ir įvairių gėrimų per metus pagamina už 600,000,000 dol.

1928 m. pabaigoj mieste buvo užregistruota 955,613 automobilių.

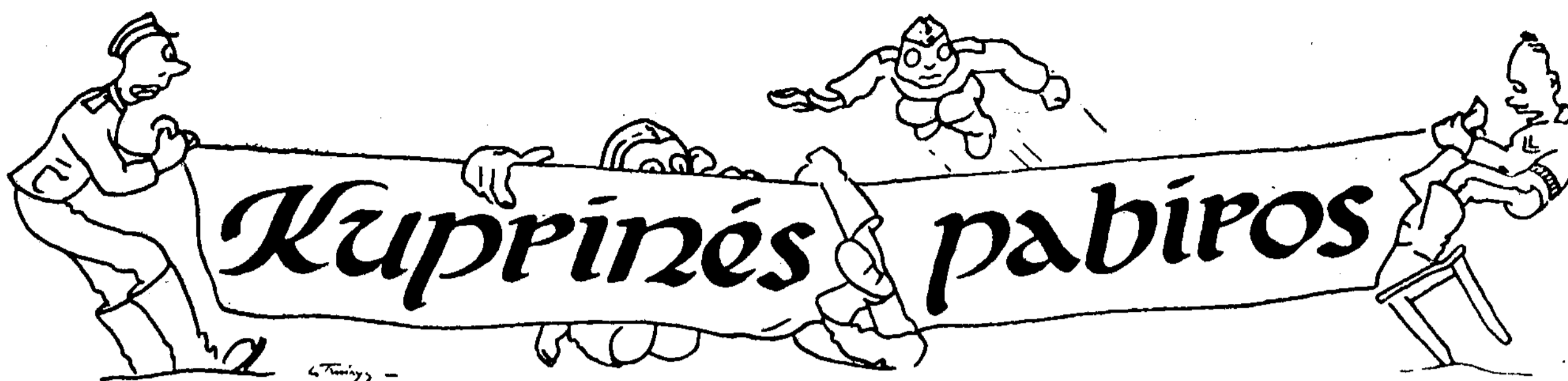
Visų Nev Yorke gatvių ilgumas ligi 4702 angl. mylių (anglų mylia turi 1609 mtr.).

Per 24 valandas mieste įvyksta 8,233,000 pasikalbėjimų telefonu.

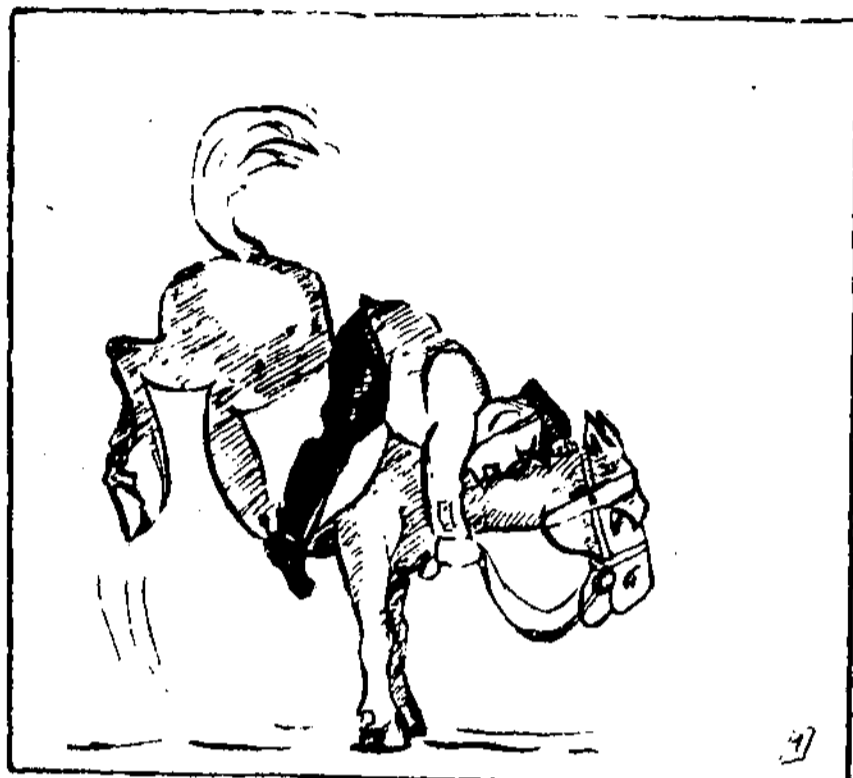
Nev Yorke mieste priskaitoma 681,818 trobesių.

Miestas turi 800 teatrų, 250 viešbučių, 927 pradžios ir aukšt. mokyklas, 37 aukštojo mokslo įstaigas, 1,584 bažnyčias, 27,062 dirbtuves, 132 bankų.

New Yorke praktikuoja 11,575 daktarai ir chirurgai.

Operacija ne iš to galo.

1.

Naujokas Laurų Pilypas,
kai į gusarus nuvyko,
gavo arklių vardu „Kotas“.
Biaurybė, nors pažabotas,
kad tik pentiniais paspausi,
tuoj švilps uodega pro ausį.

2.

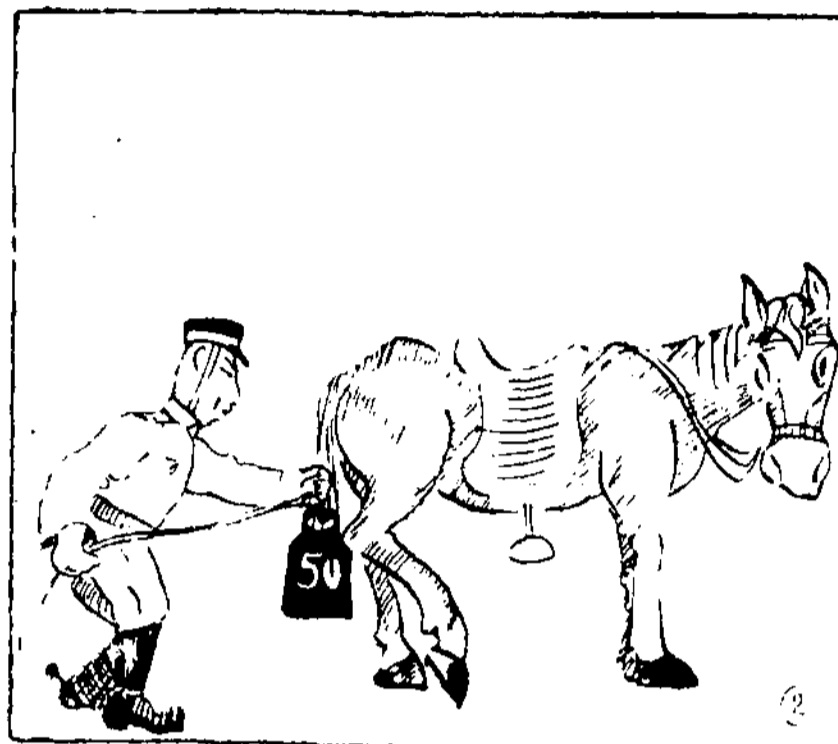
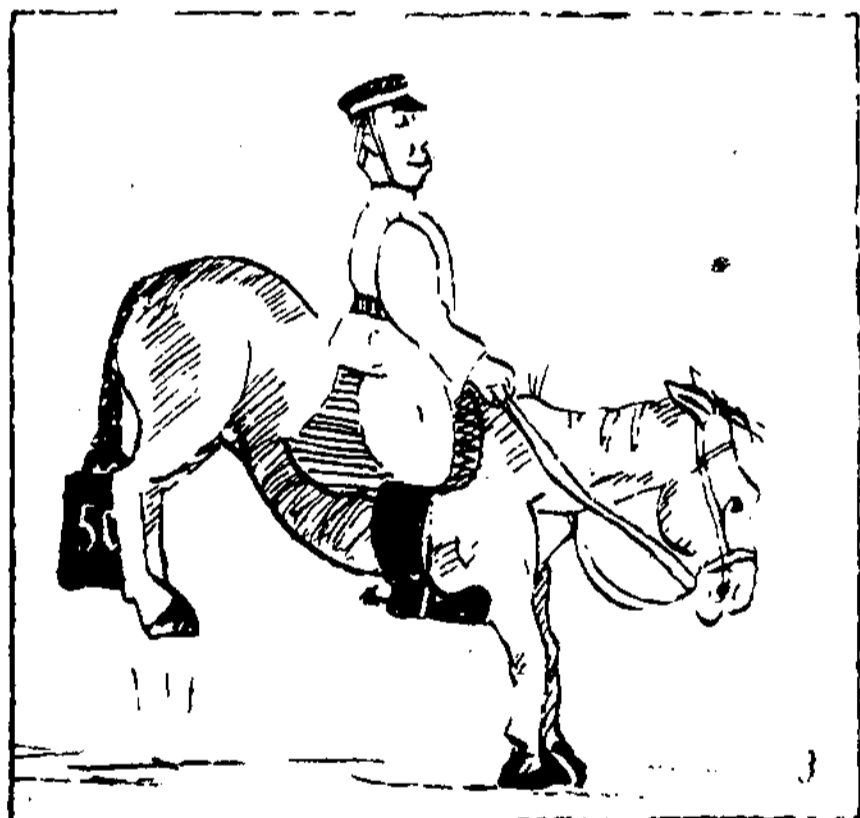
Tris paras Pilyps galvojo...
Na, palauk, tu mandrakoji.
Ar pakelsi tokį svorį?...
Na, dabar, prašau, jei nori!

3.

Užsisėdo, mandriai joja.
Kad, taip, Morta mylimoji,
pamatytų mane jojant,
ir tą svorį tabaluojant.
— Štai — sakytų, — mūs Pilypas,
sėdi balne kaip prilipęs,
o, dėl uodegėlės labo
penkiasdešimt dailiai kaba.

4.

— Be pentinų ir nejosė,
— na laikykis — pabaksnosiu.
Topt!!! kažkas į kaušą...
Kibirkštys tik akis prausia...
— Liudas Viliamėlis.

Iš karalių karališkai ir lupa.

Buvusis Afganistano karalius Amanullah ir dabar važinėjās po Europą norėjo Šveicarijoje padaryti aklosios žarnos operaciją ir surado sau du gerus gydytojus. Kai operacija buvo padaryta, gydytojais už tai pareikalavo 25,000 šveicarų frankų (apie 56,000 lt.). Karalius, nors išdidžiai jautėsi, bet tokios sumos nesutiko mokėti. Į šį reikalą teko įsikišti Šveicarų valdžiai, ir tuomet gydytojais sutiko paimti tik 6000 fr. (12,000 lt.).

Šaudanti žuvis.

Indijos vandenyse esama žuvų, kurios prisitartinusios prie krantų šaudo savo maistui naudojamus vabzdžius.

Tam tikslui žuvis naudoja vandens srove, kurią paleidžia tokia jėga, kad vabzdys neatsilaiko ir

krinta stačiai į vandenį. Dėl tokių savybių žuvis vadinama saidokininke. Jos snukis visais atžvilgiais pritaikintas šaudyti ir yra vamzdžio pavidalo.

Kai žuvis pastebi vabzdį, ji tuojau, kiek tik gali, priplaukia arčiau prie jo ir iš paviršiaus paleidžia vieną vandens lašą. To lašo visiškai pakanka, kad auka atsidurtų saidokininkės pilve.

Beždžionės banditai.

Pietinės Indijos kaimų gyventojai dažnai užpuoliami beždžionių. Jos vagia smulkius daiktus ir suvalgo maisto produktus, taip pat užpuldinėja moteris, vaikus ir atima iš jų viską, ką tik gali. Kai kuriose geležinkelių stotyse tiesiog knibždėte knibžda beždžionių. Traukiniui prie tokios stoties prisitartinus, konduktoriai įspėja keleivius, kad užsidarytų langus, nes beždžionės benatant atakuoja vagonus ir vagia viską.

Norintiems stoti į Kauno policiją.

Kas yra važinėjęs užsieniuose, sako, kad apie šalies kultūrą daug yra galima spręsti iš tos šalies tvarkos saugotojų—policijos. Ir tai yra tiesa. Todėl pas mus stengiamasi sudaryti tokį policijos kadra, kad iš tikrųjų jis atitiktų savo garbingam uždaviniui. Ypač svarbu, kad būtų tinkamoje aukštumoje mūsų laikinosios sostinės, Kauno policija, nes jai daugiausia tenka svetimšalių akyse atstovauti mūsų kultūrą. Sostinės policijos tarnautojai turi būti ne tik savo dvasinėmis savybėmis tinkama kilniam viešosios tvarkos ir teisėtumo saugojimo darbui, bet būti ir puikios išvaizdos.

Todėl norima surinkti Kauno policijon jaunos ne senesnius 32 metų amžiaus, augalotus vyrus, ne mažesnius kaip 175 centimetrų ūgio, sveriančius apie 80 klgr., lieknos energiškos, drąsios išvaizdos, sveikus ir stipraus kūno sudėjimo. Tačiau reikia nepamiršti, kad negana vienos geros išvaizdos. Policininko uždaviniai sunkūs ir pareigos atsakingos. Noris tarnauti policijoje, turi būti žmogus mylis savo darbą ir jam pasišventęs, dorovingas, drausmingas ir darbštus. Dirbti tenka daug — nėra aprėžtų darbo valandų. Tačiau suprantama, kad nereikalaujama tiek dirbti, kiek žmogus neįstengtų. Kiekvienas policininkas turi šventai pildyti visus savo viršininkų įsakymus bei reikalavimus, sąžiningai eiti savo pareigas, būti visuomet blaivus, švarus, tvarkingas, mandagus su piliečiais. Privalo būti pavyzdingas ne tik viešame, bet ir privatiškame gyvenime. Reikalui esant, nurodoma net kur turi apsigyventi.

Tačiau nors ir visus aukščiau reikalavimus atitiktum, į Kauno policiją nepakliūsi, jei nebūsi tarnavęs kariuomenėje. Savanoriams ir puskarininkiams prieš kitus tolygius kandidatus pirmenybė. Be to, reikia būti raštingu, baigusiu pradžios mokyklą arba turėti tolygų išsilavinimą.

Tokie maždaug reikalavimai statomi norintiems įstoti į Kauno policiją. Dabar keletą žodžių apie techniškas įstojimo sąlygas: pirmiausia reikia paduoti Kauno miesto policijos vadui prašymą, apmokėtą 4 lt. žyminio mokesčio ir atvykti pas policijos vadą pasirodyti. Užpildžius policijos vado įstaigoje tam tikrą anketa ir pasimačius su policijos vadu, kiekvienas grįžta namo ir laukia, kol bus surinktos apie jį žinios. Jei bus gautos teigiamos žinios, užskaitomas kandidatu ir, jei yra laisva vieta, tuojau priimamas, o jei ne — tenka palaukti. Apie užskaitymą kandidatu, tarnybon priėmimą, ar prašymo atmetimą: pranešama raštu.

Kaip matome, reikalavimai policijos tarnautojams statomi gana dideli, todėl ne vienam kils klausimas, o koks yra tarnautojo aprūpinimas, ar gali jis žmoniškai gyventi iš gaunamo atlyginimo? Atlyginimas yra toks: 180 litų algos mėnesiui ir 72 litų butpinigių, vadinasi, viso — 252 lt. mėnesiui. Be to, duodami rūbai šiokia norma: du mundūrai, dvejios kelnės ir dveji pusbačiai metams. Milinė — dvejiems metams. Susirgęs, tarnybos pareigas pildydamas, policijos tarnautojas aprūpinamas nemokama medicinos pagalba.

Dorovingiems, darbštiesiems žmonėms, atatinantiems aukščiau išdėstytus reikalavimus, vietų Kauno miesto policijoje yra.

Jankauskas.

Kauno miesto Policijos Vadas.

Galvosūkių 19 nr.

(Visi 4 vertinami 3 tš.)

I

Skrido žmogus į poli, bet ne į šiaurės ir ne į pietų, tad pasakykite į kurį poli jis skrido?

II

Gyvena du broliai, kurių vardai prasideda vienodomis raidėmis ir antrojo brolio vardas yra pirmojo brolio vardo didesnė antroji pusė. Kokius vardus turi tie broliai?

III

Iš šių raidžių išskaitykite visiems žinomo lietuvių darbuotojo pavardę, vardą, slapyvardę ir jo kūrinių, kurį jis lietuviams paliko.

Raidės: a a a a c d e i i i i h l k k k m n n o p r s s s s s t u v v.

IV

Aš esu žmonijos priešas, bet dėl manęs žmonės plėšos. Kas aš?

Naujos knygos.

Vyr. Štabo Sp. ir Šv. Skyriaus leidiniai:

1. **Sunkiojo kulkosvaidžio netiesus šaudymas. Laikinos taisyklės.** Kaunas, 1929 m. Kaina kariams 2,50 lt.

2. **Šaudymo lentelės 77 mm. 16 metų lauko patrankai su dviem priedeliais,** Kaunas, 1929 m.

3. **Raitininkų ir arklių parengimas rungtynėms su kliūtimis (Concours Hippiques). Kapitonas Valušis.** Kaunas, 1929 m. Kaina kariams 1,50 lt.

„Tarpininkas“ Vaizbos, Dailės ir Kultūros Mėnesinis Žurnalas. 5, 7 ir 9 nr.

Tai Amerikos lietuvių leidžiamas mėnesinukas, gražiai iliustruojamas ir turi, be straipsnių, informacijų, beletristikos dalykų. Prenumerata metams užsieny dol. 1.50. Adr.: *So. Boston, Mass. 332 West Broadway.*

„Žemės Ūkis“. Žemės ūkio mokslo žurnalas 5 nr. 1929 m. gegužės m. Turinys: Karpių auginimo broožai, Durpių kraikas, Raugintas mėšlas ir kiti dalykai.

„Kultūra“ mėn. iliustruotas mokslo, visuomenės, literatūros, populiarus žurnalas. 5 nr. VII met.

Lietuvos inteligentija ir lietuviška knyga. Progreso Meteoras. Kaina 80 ct.

Cyrano de Beržerako nuotyklai. L. Gallet. II t. vertė K. P. „Vairo“ b-vės leidinys. Kaunas, 1929 m. Kaina 2 lt.

Dykumose ir giriose apysaka. Henrikas Siėnkevičius. II dalis. Vertė M. Pečkauskaitė. Antrasis pataisytas leidimas. „Vairo“ b-vės. Kaunas, 1929 m. Kaina nepažymėta.

Laisvos valandos. D-ras V. Kudirką. „Aukuro“ knygyno leidinys. Šiauliai 1929 m. Kaina 1,50 lt.

Šioje gražiai išleistoje knygutėje surinkta geriausi ir charakteringiausi V. Kudirkos eilėraščiai. Knygutė pravartu įsigyti.

Pranešimas.

Šiaulių Miesto savivaldybės skaitykla ir darbo birža persikėlė į naują butą, Vilniaus gatv. 141 Nr.

Redakcijos atsakymai.

V. L. K. Šalteniui. Tamstos str. „Ispūdzial iš Varėnos poligono“ nedėsim, nes visai panašus buvo „Kario“ 27 Nr.

Galvosūkių autoriams. Prašytumėm, kad galvosūkių sprendimai būtina būtų rašomi skyriam, o ne po galvosūkių.

Kaina visiems: metams 8 lt., pusmečiui 4 lt. Užsieny, be Vokietijos, Latvijos ir Estijos, dvigubai. Atskiras nr. — 30 ct. **Skelbimai:** petito eilutė 50 ct.; prieš tekstą dvigubai. **Adresas:** Kaunas, Nepriklausomybės aikštė.

Leidžia Vyr. Štabo Sp. ir Šv. Skyrius.

Redaktorius kpt. Balčiūnas.

Akc. „Spindulio“ B-vės spaustuvė, Kaune.

89 39 700